

Delårsbokslut per den 31 augusti samt
helårsprognos för 2023

9

2023KS50

Kommunstyrelsen

Datum
2023-09-27

Diarienummer
2023KS50 042

Delårsbokslut per den 31 augusti samt helårsprognos för 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner delårsbokslut per den 31 augusti 2023.

Kommunfullmäktige noterar helårsprognos för år 2023.

Sammanfattning av ärendet

Från förvaltningen föreligger förslag till delårsrapport per den 31 augusti samt helårsprognos för 2023. Rapporten innehåller uppgift om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen per den 31 augusti och bedömd ställning vid årets slut. En bedömning av måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning görs för året. I rapporten ingår koncernredovisning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 27 september 2023
- Delårsbokslut per den 31 augusti samt helårsprognos för 2023

Ärendet

I kommunallagen (2017:725) anges att kommuner ska upprätta minst ett delårsbokslut under löpande redovisningsår. Härryda kommun upprättar delårsbokslut per den 31 augusti. I samband med delårsbokslutet görs även prognos för helåret.

Delårsbokslutet redovisar ett positivt resultat på 149,4 mnkr, vilket är i linje med vad som kan förväntas utifrån prognosen för året.

Det ekonomiska resultatet för Härryda kommun är prognostiserat till 226,1 mnkr. I prognosen ingår överskott från slutredovisningar av exploateringsprojekt samt gatukostnadsersättningar med sammanlagt 100 mnkr. Ytterligare 48,2 mnkr förklaras av att reserver och extra resurser som beslutades av kommunfullmäktige den 15 december 2022 § 203 inte tas i anspråk under året. Den sammanlagda prognosen för skatter, bidrag och

utjämning beräknas bli 67 mnkr bättre än budget. Till följd av ett nytt pensionsavtal samt hög inflation beräknas kostnaderna för pensionerna bli 53 mnkr högre än budget.

Kommunens nettoinvesteringar uppgår till 225,4 mnkr, vilket innebär att prognosen ligger inom kommunfullmäktiges godkända maxnivå på 300 mnkr.

Kommunfullmäktige har fastställt två finansiella mål och fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Det finansiella målet ”resultatet är 2,5 procent av skatter och statsbidrag” uppnås både för det enskilda året och sett över en rullande fyraårsperiod. Prognostiserat resultat uppgår till 8,5 procent skatter och statsbidrag för år 2023 vilket är högre än målsättningen 2,5 procent.

Det finansiella målet "soliditeten ökar med en procentenhet per år" beräknas uppnås både under 2023 och för fyraårsperioden. Soliditeten ökar med tre procentenheter från 55 procent till 58 procent. Bland annat beroende på det goda resultatet i kombination med en lägre investeringsvolym än planerat. En annan bidragande faktor är att kommunen inte har banklån.

Av de fyra verksamhetsmålen förväntas två uppnås och två delvis uppnås. Målet om bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer uppnås delvis. Prognosen för året pekar mot att befolkningen kommer att öka med cirka 1,1 %. Det rådande konjunkturläget medför att antalet färdigställande bostäder minskar. Målet ”Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier” uppnås delvis. Övriga två verksamhetsmål bedöms uppnås. Den sammanfattande bedömningen av måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning är att den uppfylls.

Kommunen följer antagen finanspolicy. Ingen nyupplåning har gjorts eller bedöms göras under året.

Den verksamhet som bedrivs i form av aktiebolag har sammanställts med kommunens bokslut och koncernredovisning ingår i delårsbokslutet.

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Delårsrapport 2023

Delårsbokslut per augusti 2023-08-31

Prognos 2023-12-31

Innehållsförteckning

	Sida
<i>Sammanfattning</i>	3
<i>Förvaltningsberättelse</i>	
Verksamhetsutveckling under fem år	4
Koncernen och kommunens organisation	5
Styrning och uppföljning	7
God ekonomisk hushållning	9
Händelse av väsentlig betydelse	13
Ekonomisk ställning och finansiell analys	14
Budgetavvikelser drift, investering och exploatering, kommunen	21
Väsentliga personalförhållanden	25
<i>Räkenskaper</i>	
Upplysning om redovisningsprinciper	26
Resultaträkning och kassaflödesrapport, koncernen	28
Balansräkning, koncernen	29
Resultaträkning och kassaflödesrapport, kommunen	30
Balansräkning, kommunen	31
Noter, kommunen	32
Driftredovisning med budgetavvikelser	37
Investeringsredovisning med budgetavvikelser	38
<i>Verksamhetsredovisning</i>	
<i>Nämndernas verksamhetsredovisning hänvisas till VEB för nämnd för utbildning kultur och fritid, socialnämnd samt kommunstyrelsen</i>	
Härryda Energi AB	39
Landvetter Södra Utveckling AB	39
Härryda Vatten och Avfall AB	40
Förbo AB	40
<i>Övrigt</i>	
Uppföljning av finanspolicy	41
Begreppsförklaringar	42

Delårsrapporten i Härryda kommun är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige för delårsbokslut per den 31 augusti samt prognos för året.

Sammanfattning

Delårsrapporten är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige för delårsbokslut per den 31 augusti samt prognos för året.

Sammanställd redovisning

I samband med delårsbokslutet upprättas en sammanställd redovisning. I koncernredovisningen ingår förutom kommunen, Härryda Energi AB, Förbo AB, Landvetter Södra Utveckling AB och från och med 2021 även Härryda Vatten och Avfall AB. Resultatet per delår uppgick till 178 mnkr och prognosen för året på 249 mnkr. Kommunens andel av omsättningen är 88 procent. Bolagen har haft en bra resultatutveckling.

Kommunen

Delårsbokslut per den 31 augusti

Delårsbokslutet redovisar ett positivt resultat på 149,4 mnkr, vilket är i linje med vad som kan förväntas utifrån prognosen för året. Periodens nettoinvesteringar uppgår till 62 mnkr vilket är 39 mnkr lägre jämfört med föregående år samma period.

Prognos 2023

Under 2023 råder tuffare ekonomiska tider för kommunen. De negativa konjunkturutsikterna och den höga inflationen har kommit snabbt och ger ett bekymmersamt läge. Genom engångsintäkter, aktiva besparingsåtgärder och återhållsamhet prognostiserar Härryda kommun ett positivt resultat på 226,1 mnkr. Kommunen tillämpar fullfundsmodellen för pensioner. Vid omräkning till blandmodellen förbättras resultatet med 9,6 mnkr till 235,7 mnkr. I prognosen ingår överskott från slutredovisningar av exploateringsprojekt samt gatukostnadsersättningar med sammanlagt 100 mnkr. Ytterligare 48,2 mnkr förklaras av att reserver och de extra resurser som tillskötts nämnderna av kommunfullmäktige den 15 december 2022 § 203 inte beräknas tas i anspråk under året. Den sammanlagda prognosen för skatter, bidrag och utjämning beräknas bli 67 mnkr bättre än budget. Till följd av ett nytt pensionsavtal samt hög inflation beräknas kostnaderna för pensionerna bli 53 mnkr högre än budget.

Nämndernas budgetavvikelse prognostiseras till 74 mnkr, exklusive exploateringar och gatukostnadsersättningar. Finansförvaltningen prognostiserar ett överskott om 45 mnkr. Kommunens nettoinvesteringar uppgår till 225 mnkr, vilket innebär att prognosen ligger inom kommunfullmäktiges godkända maxnivå på 300 mnkr. Under året pågår 24 stycken exploateringsprojekt varav elva projekt del- eller slutredovisas under året med ett samlat prognostiserat överskott om 100 mnkr. Idrottsgatan står för 79 mnkr inklusive gatukostnadsersättningar.

Det finansiella målet "Soliditeten ökar med en procentenhet per år" uppnås både under 2023 och för fyraårsperioden. Soliditeten ökar med tre procentenheter från 55 procent till 58 procent vilket beror på det positiva resultatet i kombination med en lägre investeringsvolym än planerat samt att låneskuld till bank är noll. Det finansiella målet "resultatet är 2,5 procent av skatter och statsbidrag" uppnås både för det enskilda året och sett över en rullande fyraårsperiod. Prognostiserat resultat uppgår till 8,5 procent vilket är högre än målsättningen 2,5 procent. Av de fyra verksamhetsmålen förväntas två uppnås och två delvis. Den sammanfattande bedömningen av måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning är att den uppfylls. Politiska inriktningar uppdrag redovisas i verksamhetsberättelsen.

Kommunen följer antagen finanspolicy.

Verksamhetens utveckling under fem år

Härryda kommunkoncerns finansiella utveckling har varit god de senaste åren. Så även utvecklingen av kommunen som svarar för 88 procent av koncernens omslutning. Nedan redovisas siffror från resultaträkning, kassaflödesanalys samt balansräkning.

Mnkr, där inget annat anges	Prognos 2023	2022	2021	2020	2019
DEN KOMMUNALA KONCERNEN					
Verksamhetens intäkter	1 148,2	1 280,2	1 047,0	986,6	948,6
Verksamhetens kostnader	-3 235,3	-3 217,0	-2 909,8	-2 788,5	-2 760,5
Årets resultat	248,8	378,6	304,3	270,8	140,9
Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag	9,3%	14,7%	12,6%	11,7%	6,4%
Soliditet inkl pensionsförpliktelser före 1998	43%	41%	36%	33%	32%
Soliditet exkl pensionsförpliktelser före 1998	51%	49%	45%	43%	44%
Nettoinvesteringar	510,0	505,0	598,5	607,2	414,3
Självfinansieringsgrad	143%	118%	86%	76%	86%
Långfristig låneskuld	1 940,9	1 793,6	1 926,4	2 234,2	1 895,5
Antal tillvidareanställda	3 012	2 949	2 947	2 910	2 917
KOMMUNEN					
Folkmängd	40 194	39 762	39 006	38 246	37 977
Kommunal skattesats	20,50	20,50	20,62	20,62	20,62
Verksamhetens intäkter	655,1	789,9	617,5	662,6	643,8
Verksamhetens kostnader	-2 926,4	-2 909,9	-2 633,5	-2 587,7	-2 587,2
Årets resultat	226,1	314,3	261,4	234,2	110,7
Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag	8,5%	12,2%	10,9%	10,2%	5,0%
Skatteintäktsutveckling	4,1%	6,7%	4,3%	4,4%	5,0%
Nettokostnadsutveckling *	2,6%	10,9%	3,6%	0,4%	0,5%
Nettokostnadsandel inkl finansnetto	92%	88%	89%	90%	95%
Soliditet inkl pensionsförpliktelser före 1998	58%	55%	44%	32%	31%
Soliditet exkl pensionsförpliktelser före 1998	74%	71%	60%	48%	49%
Nettoinvesteringar	225,4	144,2	233,1	389,7	211,9
Självfinansieringsgrad	158%	306%	165%	94%	113%
Långfristig låneskuld	53,1	53,1	245,8	1 115,3	881,4
Kassalikviditet	190%	127%	84%	119%	71%
Antal tillvidareanställda	2 910	2 853	2 857	2 848	2 856

Från och med 2021 ingår vatten och avfall i det helägda kommunala bolaget Härryda vatten och Avfall AB, vilket förklarar cirka hälften av soliditetsökningen 2021 samt lägre investeringsnivå.

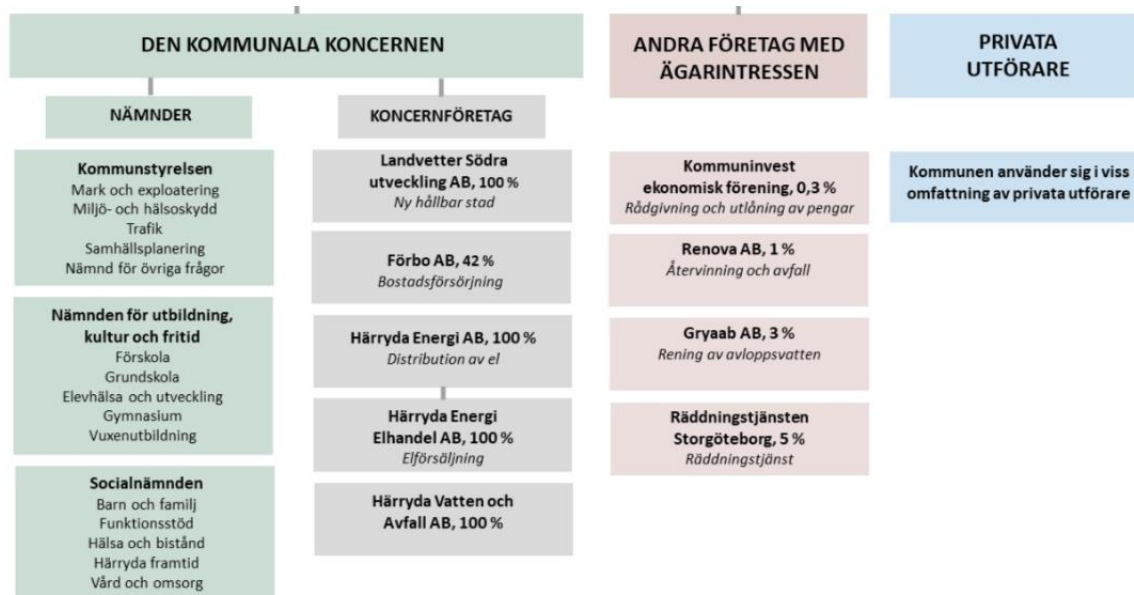
* Exkl jämförelsestörande poster samt slutredovisning av exploatering

Ekonomiska begrepp **Soliditet** Eget kapital i relation till de totala tillgångarna. Avspeglar kommunens finansiella styrka på lång sikt.
Självfinansieringsgrad Anger hur mycket av årets investeringar som finansieras av egna medel.
 Resultat efter finansnetto exkl avskrivningar/nettoinvesteringar.
Finansnetto Skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader, huvudsakligen räntor.
Nettokostnadsandel inkl finansnetto Nettokostnad inklusive finansnetto/skatteintäkter, generella statsbidrag samt utjämning.

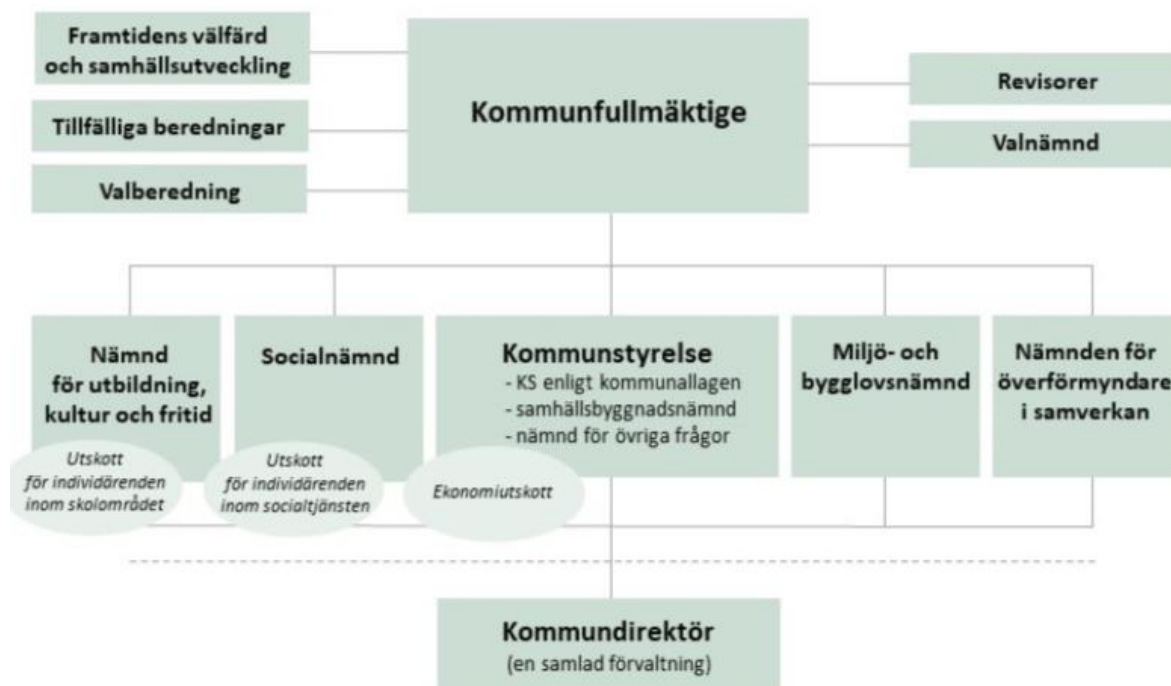
Koncernen och kommunens organisation

Kommunens samlade verksamhet kan visas med utgångspunkt från nedanstående bild. Den består av nämndsorganisation inom den kommunala sektorn, kommunal- och samordningsförbund, fyra kommunala koncernföretag samt privata utförare.

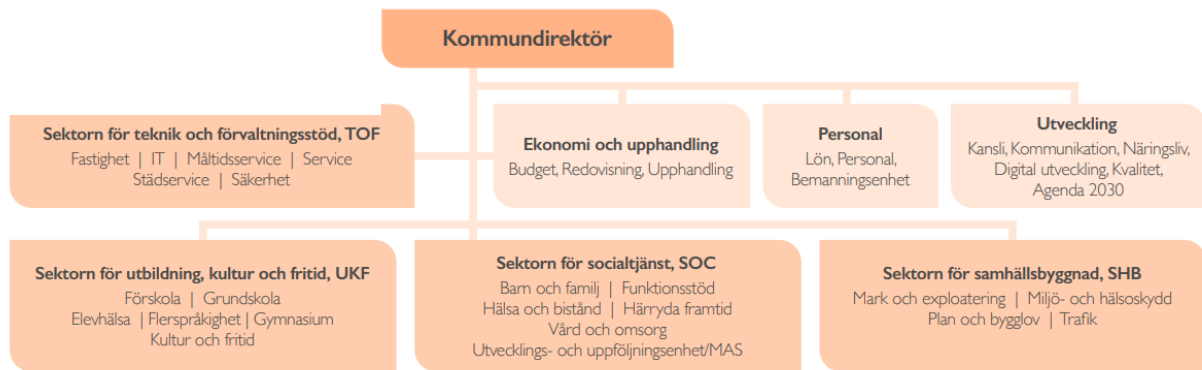
Den samlade kommunala verksamheten

Politisk organisation

Förvaltningsorganisation

Styrning och uppföljning

Härryda kommuns styrmodell innebär att styrning sker med hjälp av vision, förhållningssätt, inriktningar och mål utöver de ekonomiska ramarna.

Styrning av kommunen

Styrmodellen innehåller följande delar:

Vision: Härryda – här vågar vi!

I Härryda kommun bygger vi framtiden. Här har människor och företag möjlighet att växa och blomstra. Här lyfter idéer och landar lösningar som håller för kommande generationer.

Våra ledord: mod, nytänkande, handlingskraft

Förhållningssätt

I Härryda kommun har vi ett gemensamt förhållningssätt som uttrycker hur vi vill vara och agera på jobbet, för att gemensamt förflytta kommunen mot visionen. Genom vårt förhållningssätt påverkar vi upplevelsen av Härryda kommun.

"Varje dag gör vi mötet med Härryda kommun enkelt. Vi är engagerade, ser möjligheter och skapar lösningar. Vi är kompetenta, professionella och öppna för olika perspektiv. Vi prövar nya idéer och vill alltid bli bättre. Tillsammans åstadkommer vi mer"

Verksamhetens grunduppdrag

Verksamhetens grunduppdrag avser uppdrag enligt lagstiftning och andra både statliga och kommunala styrdokument. Grunduppdraget ska beskriva varför verksamheten finns, vad den ska göra och för vem. Grunduppdraget är relativt beständigt över tid.

Ekonomiska ramar, prioriterade mål och kvalitet

Politikerna, inom parti, block eller annan gruppering utarbetar en strategisk plan som antas av kommunfullmäktige. Den strategiska planen beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden, både vad gäller kommunens roll som serviceutförare och rollen som demokratiaktör/samhällsutvecklare.

Den årliga budgeten utgår från den strategiska planen och ska ge konkretiseringar, främst med fokus på serviceuppdraget. Budgeten som fastställs av kommunfullmäktige anger ekonomiska ramar och prioriterade mål, inriktningar och uppdrag. Utifrån detta utarbetas nämnds specifika verksamhetsplaner där även kvalitetsindikatorer ingår för att beskriva kvaliteten i grunduppdrag och inriktningar.

Styrning av koncernen

Kommunfullmäktige tillsätter representanter till bolagens styrelse. Sammansättningen beslutas i samband med årsstämman och motsvarar aktuell politisk representation i respektive kommun. Kommunerna styr bolagen även genom ägardirektiv och bolagens styrelse ska inhämta Härrydas kommunfullmäktiges ställningstagande inför beslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Uppföljning

Uppföljning ingår som en del i kommunens planerings- och styrsystem. Hur budget och utfall stämmer överens är ett mått på den kontroll som kommunens beslutsfattare har över den egna ekonomiska utvecklingen. Under året görs fem uppföljningar med prognoser inklusive delårsbokslut per den 31 augusti, samt ett årsbokslut. I samband med delårsbokslut och bokslut gör nämnderna även en verksamhetsberättelse med uppföljning av grunduppdrag, mål och ekonomi. Kvalitetssäkring av grunduppdragen sker löpande under året med hjälp av kvalitetsindikatorer i respektive nämnd samt i verksamhetsberättelserna. I samband med delårsbokslut och årsbokslut sammanställs och analyseras prognos och resultat för kommunens bolag i en redovisning.

God ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

Koncernen

Målen för god ekonomisk hushållning omfattar såväl kommunen som koncernen.

		Indikator/mått	Prognos 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Soliditeten ökar med en procentenhet per år	↑	Förändring av soliditet	2	5	3	1
Resultatet är 2,5 procent av skatter och generella statsbidrag	↑	Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag, %	9,3	14,7	14,7	13,6

Prognostiserat resultat uppgår till 9,3 % av skatter och statsbidrag och soliditeten beräknas öka med två procentenheter till 43 %, vilket innebär att målen uppnås för 2023 samt för fyraårsperioden.

Genom ägardirektiv regleras dessutom lönsamhet, soliditet och avkastning.

Kommunen

Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning, uppnås

I kommunallagen anges att det för ekonomi och verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har fastställt två finansiella mål och fyra verksamhetsmål.

Sammantaget bedöms Härryda kommun uppfylla målen för god ekonomisk hushållning.

Båda finansiella målen uppfylls och av verksamhetsmålen uppfylls två och två delvis

Bedömning av finansiella mål, uppnås

Kommunfullmäktiges finansiella mål syftar till att klara av framtida pensionsutbetalningar utan att urholka kommunens likviditet på sikt. Resultatet för fullfundsmodellen är i delåret 20,3 mnkr sämre än blandmodellen och i bokslutet 9,6 mnkr sämre.

		Indikator/mått	Prognos 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Soliditeten ökar med en procentenhet per år	↑	Förändring av soliditet	3	11	12	1
Resultatet är 2,5 procent av skatter och generella statsbidrag	↑	Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag, %	8,5	12,2	12,2	11,4

Båda målen uppnås för 2023 samt för fyraårsperioden. Soliditeten ökar med tre procentenheter från 55 procent till 58 procent. Soliditetsförbättringen förklaras dels av ett starkt prognostiserat resultat men även att investeringsnivån är lägre än budgeterat samt att kommunen inte kommer behöva några banklån.

Resultatet för 2023 prognostiseras till 226 mnkr och uppgår till 8,5 procent av skatter och statsbidrag. Detta är högre än målsättningen 2,5 procent vilket betyder att målet nås både för det enskilda året och sett över en rullande fyraårsperiod.

Bedömning av verksamhetsmål

Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer *uppnås delvis*

Under första delåret ökar befolkningen med 192 personer, vilket motsvarar en befolkningsökning med 0,5 %. Prognosen för hela året pekar mot att befolkningen kommer att öka med 432 personer, vilket motsvara ca 1,1 % i befolkningstillväxt.

Antalet färdigställda lägenheter under delåret är ca 200 lägenheter, varav 25 st småhus. Prognosen pekar mot att antal färdigställda lägenheter kommer att vara ca 230 totalt, varav ca 60 st småhus.

Den senaste tioårsperioden har folkökningen varit 2,1 personer i snitt per nyproducerad lägenhet i flerbostadshus. Antal inflyttade per nyproducerad lägenhet under 2023 är 1,6 personer i snitt, vilket ligger på samma nivå som de två senaste åren.

Det rådande konjunkturläget gör att bostadsbyggandet inom de antagna detaljplanerna inte kommit igång som planerat, vilket påverkar antal färdigställda lägenheter och därmed möjligheten till en befolkningsutveckling enligt kommunens satta mål. Enbart i de lagakraftvunna men ännu inte påbörjade detaljplaner finns det möjlighet att uppföra ca 1 500 bostäder. Dessutom inryms det 3 000-5 000 bostäder i pågående detaljplaner samt beviljade planbeskedsansökningar. Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas på längre sikt i och med den mängd bostäder i antagna och pågående detaljplaner. Med ovanstående uppgifter bedöms därför målet om en befolkningsökning på 1,5 % som delvis uppfyllt.

Full behovstäckning inom förskoleverksamheten och föräldrar kan välja verksamhetsform *uppnås*

Vårdnadshavare har erbjudits att välja mellan förskola och familjedaghem. Verksamheten bedömer att målet är uppfyllt då kommunen har klarat full behovstäckning och nästan alla föräldrar har fått sitt förstahandsval beträffande verksamhetsform. Endast två familjer som önskat familjedaghem har inte fått sitt förstahandsval beträffande verksamhetsform vid önskat placeringsdatum. De fick istället erbjudande om förskoleplats vid önskat datum som de valde att tacka ja till. De har senare under hösten fått erbjudande om att byta till familjedaghem men då valt att tacka nej och behålla förskoleplats.

Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier *uppnås delvis*

Målet bedöms som delvis uppfyllt. Antalet elever som saknar gymnasiebehörighet har ökat inom den kommunala skolan, från 49 elever läsåret 21/22 till 75 elever läsåret 22/23. I procent ökar andelen obehöriga elever från 8,9 till 13,9 procent. Totalt är 86,8 procent av eleverna i åk 9 inom den kommunala skolan behöriga till ett gymnasieprogram 2023. Meritvärdena fortsätter dock sakta öka år från år, vilket innebär att skillnaden mellan meritvärdet och gymnasiebehörigheten ökar. Förklaringarna till den ökade andelen obehöriga är flera; hög skolfrånvaro inom elevgruppen, fler elever med anpassad studiegång, fler elever som har gått färre än tre år i svensk grundskola samt att elever har gått högstadiet under pandemin och fått en alternativ undervisning som i stora delar varit digital.

Ungdomsarbetslösheten i Härryda kommun är förhållandevis låg och gymnasieverksamheten har under året haft ett väl utvecklat samarbete med Härryda framtid för att tillgodose att elever som ännu inte klarat sin gymnasieexamen har goda möjligheter att göra detta. Gymnasiet har något fler elever inom ramen för introduktionsprogrammen jämfört med tidigare år. Bland dessa elever märks

också en ökning av antal elever som står långt ifrån sin behörighet till gymnasieskolan samt en ökning av elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov *uppnås*

Alla personer i behov av särskilt boende har erhållit minst ett erbjudande inom tre månader och detta förväntas kvarstå året ut. Personer i kön, som väntat längre på verkställighet, har tackat nej till ett eller flera erbjudanden.

Utbudet av bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning överstiger just nu behovet och sektorn prognostiserar därför ett mindre överskott av platser vid årets slut. Vissa beslut är dock fortsatt svåra att verkställa inom tre månader relaterade till väldigt specifika behov av bostad. Målet bedöms som uppfyllt.

Politiskt prioriterade områden		Indikator/mått	Prognos 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer	→	Befolkningstillväxt, (%)	1,1	1,94	2	0,7
		Antal färdigställda lägenheter	233	496	389	201
		Andel av större exploateringsområden med alla tre upplåtelseformerna, %.	80	80	80	80
		Antal varianter på lägenhetsstorlekar i nyproducerade områden med flerbostadshus (1–5 rum och kök).	5	5	4	5
Full behovstäckning inom förskoleverksamheten och föräldrar kan välja verksamhetsform	↑	Antal barn som ej erhållit plats inom fyra månader (accepterar fler än ett alternativ)	0	0	0	0
		Andel föräldrar som får förstahandsval beträffande verksamhetsform, %.	100	100	99,9	100
Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier	→	Andel elever behöriga till gymnasieskolan, %	87,5	90,3	91,1	92,9
		Andel gymnasieelever med examen inom fyra år, hemkommun, (%)		81	83,4	80,7
		Arbetslöshet, inklusive personer i program med aktivitetsstöd, 18-24 år (% av befolkningen i Härryda kommun)	4,5	4,9	4,5	7
		Arbetslöshet, inkl personer i program med aktivitetsstöd, 18-24 år (% av befolkningen i Länet)	6,4	6,9	7,6	10,7

Politiskt prioriterade områden	Indikator/mått	Prognos 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov	Antal ej verkställda beslut inom tre månader avseende särskilt boende	5	9	11	14
	Behov av särskilt boende, personer.	285	267	274	300
	↑ Beräknat behov av bostad för funktionsnedsatta över 19 år, personer	113	111	133	131
	Antal ej verkställda beslut inom tre månader avseende bostad med särskild service	2	4	2	6

Händelse av väsentlig betydelse

Ekonomiska utmaningar

2023 har präglats av omvärldsfaktorer som påverkat oss. Krig i Europa med energibrist, kraftigt höjda räntor, hög inflation med stigande priser och ett krisläge i Sverige som är högre än tidigare. De negativa konjunkturutsikterna och den höga inflationen har kommit snabbt och ger utmanande ekonomiskt läge. Den höga inflationen har bland annat medfört höga pensionskostnader.

Ny politisk organisation från 2023

Kommunfullmäktige beslutade 2022, enligt förslag från beredningen för demokratifrågor, att fastställa en ny politisk organisation. Två nya nämnder inrättades – en nämnd för utbildning och kultur och fritid och en socialnämnd. Beslutet innebär att välfärdsnämnden avvecklats.

Minoritetsstyre

Efter valet 2022 styrs Härryda kommun i minoritet då inget block eller parti har egen majoritet. Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna, Sportpartiet och Kommunpartiet fick tillsammans 22 mandat. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet 20 mandat samt Sverigedemokraterna 9 mandat.

Ytterligare ett dotterbolag inom HEAB

Ny EU-lagstiftning ställer krav på renodlad nätverksamhet för samtliga elnätsföretag. För Härryda Energi AB behövs därför en lösning då personal som arbetar med verksamheterna elhandel och laddstolpar inte längre får vara anställda i moderbolaget. Kommunfullmäktige godkände i september Härryda Energi AB:s begäran om att bilda dotterbolaget Härryda Energi Tjänster AB. Det med syfte att erbjuda interna tjänster till moderbolaget och dotterbolaget Härryda Energi Elhandel AB.

Nytt vattenverk i Hindås

Under året har investeringarna inom Härryda Vatten och Avfall AB fortsatt. Överföringsledningar mellan Landvetter och Hindås och kringarbeten har slutbesiktats under året. Totalt rör det sig om cirka 17 km dricks- och spillvattenledningar till en utgift om totalt 277 mnkr. Entreprenaden för nytt vattenverk i Hindås är i slutskedet och förväntas vara färdig under 2023. Under vintern 23 till 24 kommer provdrift av verket påbörjas med överlämning till drift under våren 2024.

Samarbetsavtal avseende etapp 1 inom Landvetter Södra har vunnit laga kraft.

Arbete med detaljplaner och strukturplan för en första fas för cirka 10 000 invånare pågår i samverkan med konsortieföretag och Härryda kommun. Konsortiet har tagit fram en gemensam målbild för arbetet som bygger vidare på och konkretiserar de politiska inriktningsmålen. I januari 2023 fick LSUAB information om att Serneke Fastighetsstyrning AB avser lämna samarbetet. Deras begäran om utträde hanteras enligt samarbetsavtal som reglerar hur detta ska ske. Övriga parter jämte kommun och bolag, Skanska, Wallenstam, Riksbyggen, Nordr och GBJ Bygg är fortsatt kvar i konsortiesamarbetet. Tilläggsavtal för utträdet tas fram 2023 AB.

Ekonomisk ställning - Finansiell analys

Syftet med den finansiella analysen är att visa om kommunen upprätthåller en god ekonomisk hushållning, genom att redovisa finansiell utveckling och ställning över tiden.

Koncernen

Sammanställd redovisning upprättas i syfte att ge en bild av kommunens åtaganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. I redovisningen ingår förutom kommunen även Härryda Energi AB (HEAB), Förbo AB (Förbo), Landvetter Södra Utveckling AB (LSUAB) samt från och med 2021 även Härryda Vatten och Avfall AB (HVAAB). Kommunen har en ägarandel på 100 procent i HEAB, LSUAB och HVAAB samt 42 procent i Förbo AB.

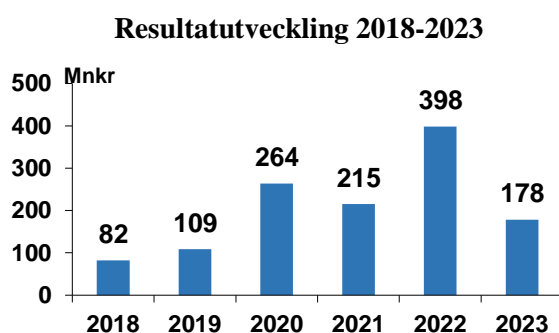
Resultatet per delår uppgick till 178 mnkr och prognosen för året på 249 mnkr. Koncernen har haft en bra resultatutveckling. Kommunens andel av omsättningen är 88 procent.

Delårsbokslut, plus 178 mnkr

Resultat, mkr	Delår	
	2023	2022
Härryda kommun	149,4	363,4
Härryda Energi	17,5	16,6
Andel av Förbo AB:s resultat	16,5	25,7
Landvetter Södra Utveckling AB	0,6	0,6
Härryda Vatten och Avfall AB	0,0	0,0
<i>Justering utdelning och skatt</i>	<i>-5,6</i>	<i>-8,6</i>
Summa	178,4	397,7

Resultat före koncernelimineringar

Resultatet för delåret är 178 mnkr. Investeringarna inom koncernen uppgår till 213 mnkr. Av de redovisade investeringarna är 63 mnkr hänförligt till kommunen och 87 mnkr till HVAAB. Soliditeten för delåret uppgår till 42 procent, vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med delårsbokslut 2022. Den långfristiga skulden uppgår till 1 928 mnkr, vilket är i nivå med föregående delår. Banklånen uppgår till 1 707 mnkr varav Förbo AB:s banklån uppgår till 897 mnkr, HEAB:s till 210 mnkr och HVAAB:s till 600 mnkr. Härryda kommun har inga banklån.

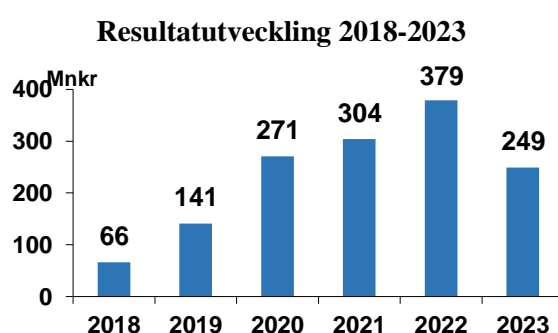

Prognos, plus 249 mnkr

Resultat, mkr	Prognos Bokslut	
	2023	2022
Härryda kommun	226,1	314,3
Härryda Energi	19,4	25,4
Andel av Förbo AB:s resultat	10,1	48,3
Landvetter Södra Utveckling AB	0,0	0,0
Härryda Vatten och Avfall AB	0	4,2
<i>Justering utdelning och skatt</i>	<i>-6,8</i>	<i>-13,6</i>
Summa	248,8	378,6

Resultat före koncernelimineringar

För helåret bedöms ett positivt resultat på 249 mnkr. Det är 6,7 procent av omsättningen på 3,8 miljarder. Soliditeten har stärkts med två procentenhet till 43 %. Prognosen för investeringarna uppgår 517 mnkr varav 225 mnkr avser kommunen och 181 mnkr avser HVAAB. Den långfristiga skulden beräknas uppgå till 1 941 mnkr och banklånen beräknas vara på samma nivå som i delåret.

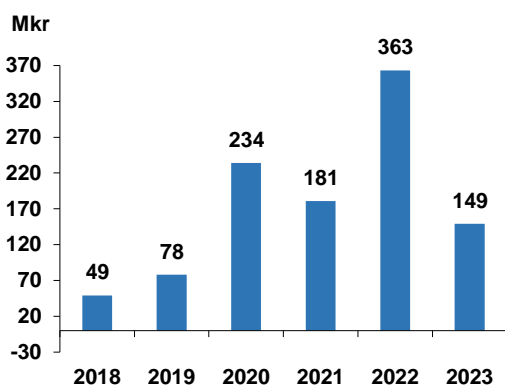
Kommunen

Resultat

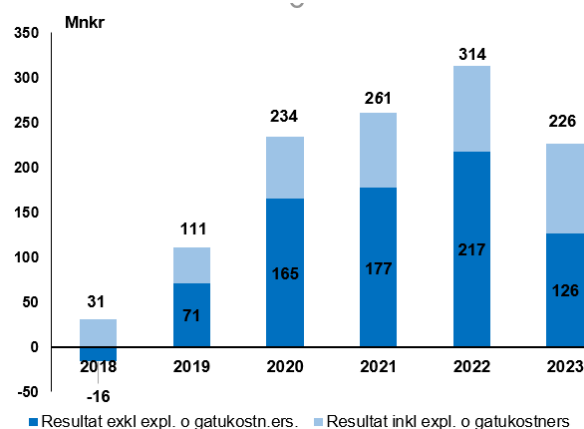
Delårsbokslut: Härryda kommun redovisar för perioden, januari till och med augusti ett positivt resultat om 149,4 mnkr. Periodresultatet motsvarar 8,3 procent av skatter, bidrag och utjämning. I delårsresultatet har skulden för semester- och ferielönen minskat med 58 mnkr jämfört med bokslut 2022. Den stora resultatskillnaden jämfört med delår 2022 beror främst på att överskott för slutredovisade exploateringsprojekt samt gatukostnadsersättning om 100 mnkr inte är med i delårsresultatet vilket skiljer sig från föregående delår då hela slutredovisningen gjordes även i delåret.

Prognos: För året beräknas 226,1 mnkr. Budgetavvikelsen uppgår till 217,8 mnkr. I prognosen ingår vinster från slutredovisningar av exploateringsprojekt samt gatukostnadsersättning med 100 mnkr. Enligt finansiellt mål ska resultatet ska vara 2,5 procent av verksamhetens skatter och statsbidrag. I prognosen för 2023 uppgår resultatet till 8,5 procent av skatter och statsbidrag, vilket innebär att det finansiella målet för 2023 och över en fyraårsperiod uppnås.

Resultatutveckling 2018-2023

Resultatutveckling 2018-2023

Balanskravet uppnås

Enligt kommunallagen har kommunerna ett balanskrav, det vill säga att intäkterna ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet återställas under de närmast följande tre åren. Fullmäktige ska vid sådana lägen anta en åtgärdsplan för hur återställandet ska ske om inte synnerliga skäl finns. Härryda kommun tillämpar inte resultatutjämningsreserv RUR.

Delårsbokslut: Balanskravsresultat, 169,7 mnkr.

Avstämning av balanskrav, mnkr	2023	2022
Redovisat resultat enligt fullfond	149,4	363,4
Pensionsförpliktelser före 1998	20,3	-9,8
Redovisat resultat enligt blandmodellen	169,7	353,6
Realisationsvinster	0,0	-1,6
Balanskravsresultat	169,7	352

Efter justering för pensionsförpliktelser före 1998 och för reavinster enligt balanskravsutredning blir resultatet plus 169,7 mnkr.

Prognos: Balanskravsresultat, 235,7 mnkr

Avstämning av balanskrav, mnkr	2023	2022
Redovisat resultat enligt fullfond	226,1	314,3
Pensionsförpliktelser före 1998	9,6	-19,0
Redovisat resultat enligt blandmodellen	235,7	295,3
Realisationsvinster	0,0	-1,6
Balanskravsresultat	235,7	293,7

Prognosen för året redovisat ett resultat på 226,1 mnkr. Efter justering för pensionsförpliktelser före 1998 och för reavinster enligt balanskravsutredning blir resultatet plus 235,7 mnkr.

Intäkter och kostnader

Delårsbokslut: Verksamhetens intäkter är 360,5 mnkr, vilket är en minskning med 249 mnkr jämfört med föregående delår. Ökningen är främst en effekt av högre intäkter från slutredovisning av exploatering samt gatukostnadsersättning i föregående års delårsbokslut jämfört med årets.

Verksamhetens kostnader uppgår till 1 876 mnkr, vilket är en mindre ökning jämfört med föregående år.

Prognos: Verksamhetens intäkter prognostiseras till 655,1 mnkr, vilket är 134,8 mnkr lägre jämfört med bokslut 2022.

Verksamhetens kostnader bedöms till 2 926,4 mnkr vilket är marginellt högre än 2022.

I prognosen ingår det överskott för slutredovisning av exploatering samt gatukostnadsersättning om 100 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter

Verksamhetens nettokostnader bör vara lägre än kommunens skatteintäkter och utjämningsbidrag. Ett mått på detta är nettokostnadernas andel av dessa, som visar hur stor del av skatteintäkterna som går till den löpande verksamheten. Om nettokostnadsandelen är under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter.

Delårsbokslut:

För delåret är nettokostnadsandelen inklusive finansnetto 92 procent, vilket är en försämring med 13 procentenheter jämfört med delåret 2022.

I delåret har nettokostnaderna ökat mer än skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Nettokostnader uppgår till 1 601,7 mnkr och är en ökning och med 20 procentenheter jämfört med föregående delår. Orsaken är lägre intäkter jämfört med föregående period då det i år enbart gjorts mindre slutredovisningar av exploateringsprojekt.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning uppgår till 1 798 mnkr och är en ökning med sex procentenheter jämfört med motsvarande period föregående år.

Prognos: Nettokostnadsandelen inklusive finansnetto beräknas uppgå till 92 procent och är en försämring jämfört med föregående år.

Även i prognosen beräknas nettokostnaderna öka mer än skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Nettokostnaderna beräknas uppgå till 2 401,3 mnkr, vilket är en ökning med 7 procentenheter jämfört med 2022.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning bedöms uppgå till 2 674,8 mnkr, vilket är en ökning med fyra procentenheter jämfört med föregående år.

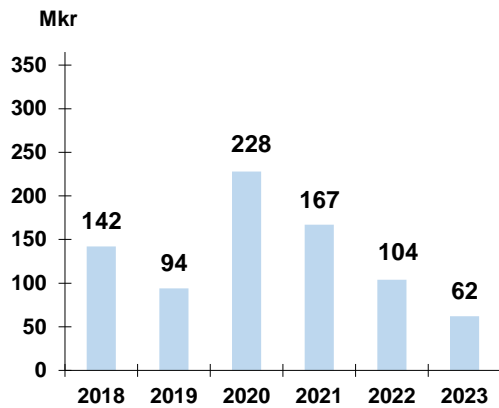
Investering

Investeringsbudbudgeten för 2023 uppgår till 371 mnkr.

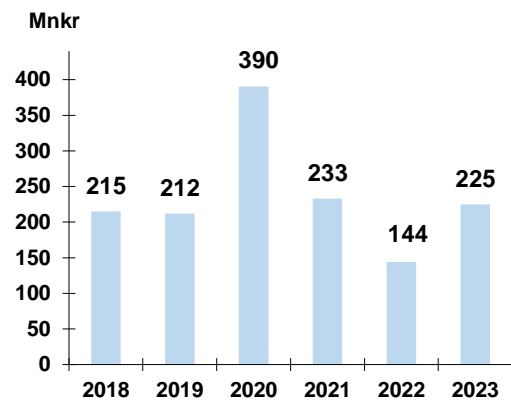
Delårsbokslut: Nettoinvesteringar per den 31 augusti redovisade 62 mnkr, vilket är 42 mnkr lägre än motsvarande period föregående år.

Prognos: Investeringarna beräknas uppgå till 225 mnkr, vilket ligger inom kommunfullmäktiges godkända nivå på 300 mnkr. Totalt bedöms ett överskott på 146 mnkr, varav 120 mnkr hänför sig till teknik och förvaltningsstöd. Avvikelserna mot budget förklaras främst av tidsförskjutningar.

Nettoinvesteringar 2018-2023

Nettoinvesteringar 2018-2023

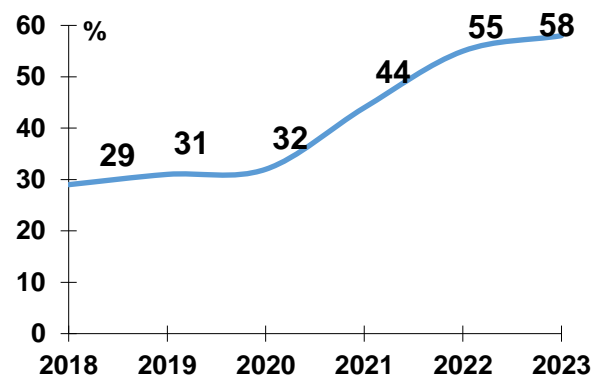
Ökad soliditet

Soliditeten beskriver kommunens finansiella styrka på lång sikt, och visar hur stor del av kommunens tillgångar som kommunen själv finansierat, det vill säga kommunens eget kapital i förhållande till det bokförda värdet på tillgångarna. Kommunen når kommunfullmäktiges mål om att soliditeten ska öka med en procentenhet per år för 2023 samt över en fyraårsperiod. Enligt mål ska soliditeten öka med en procentenhet per år.

Delårsbokslut: Soliditeten för perioden enligt fullfundsmodellen uppgår till 55 procent, vilket är ökning med tre procentenheter.

Prognos: Soliditeten beräknas öka från 55 procent till 58 procent, vilket är en ökning med tre procentenheter. En bidragande faktor är det goda resultatet, lägre investeringsvolym än planerat samt inga banklån.

Soliditetsutveckling 2018-2023

Tillgångarna

Delårsbokslut: Bokförda tillgångar uppgår till 3 538 mnkr, Det är en marginell ökning med 29 mnkr jämfört med delår 2022. Tomtmark till försäljning har ökat med 126 mnkr jämfört med motsvarande period 2022 vilket beror på högre slutredovisning av exploateringsprojekt.

Prognos: Tillgångarna beräknas öka med 195 mnkr till 3 452,8 mnkr jämfört med 2022.

Fortsatt hög likviditetsnivå

Delårsbokslut: Likviditeten var vid delåret 367 mnkr, vilket är en minskning med 74 mnkr jämfört med föregående delårsbokslut. Kommunen har tillsammans med HEAB Landvetter Södra AB och HVAAB en likviditetsreserv i form av en kreditlimit på kommunens koncernkonto på 200 mnkr som inte utnyttjats.

Prognos: Likviditeten beräknas vid årets slut uppgå till 300 mnkr. Prognosen bygger på att kommunen inte har några banklån.

Långfristiga skulder

Delårsbokslut: Den långfristiga skulden uppgår till 54 mnkr varav 193 mnkr lägre jämfört med föregående års delårsbokslut. Amortering av banklån i slutet av 2022 är orsaken. Skulden som finns kvar avser skuld för gatukostnadsersättning och investeringsbidrag.

Prognos: Den långfristiga skulden är prognostiserad till 53 mnkr och avser skuld för gatukostnadsersättning och investeringsbidrag. Det är i nivå med bokslut 2022. Kommunen räknar med att inte ha några banklån.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande består vid delåret till 95 procent av förpliktelser mot egna eller delägda bolag. Åtaganden för föreningar som verkar inom kommunen är 5 procent. Kommunen har utöver detta ett åtagande för Kommuninvest AB:s förpliktelser. För närvarande bedöms inte kommunens borgensåtagande utgöra någon väsentlig risk.

Delårsbokslut: Kommunens borgensåtagande uppgick vid delåret till 1 056 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med föregående delår.

Prognos: Inga ytterliga beslut om ökad borgen förväntas under året. Prognosen beräknas därmed till 1 056 mnkr för kommunens borgensåtagande.

Pensionsskuld och övriga avsättningar

Delårsbokslut: Härryda kommuns pensionsskuld uppgår per 31 augusti år 2023 till 897 mnkr, varav 62 procent avser pensioner intjänade före 1998. Pensionsutbetalningar inklusive löneskatt för perioden uppgick till 31 mnkr, varav pensionsutbetalningar intjänade före 1998 uppgick till 24 mnkr.

Övriga avsättningar uppgår till 137 mnkr varav 128 mnkr avser mnkr medfinansiering av Airport City.

Prognos: Härryda kommuns pensionsskuld redovisas som avsättning och förväntas uppgå till 890 mnkr, varav 544 mnkr eller 61 procent avser pensioner intjänade före 1998.

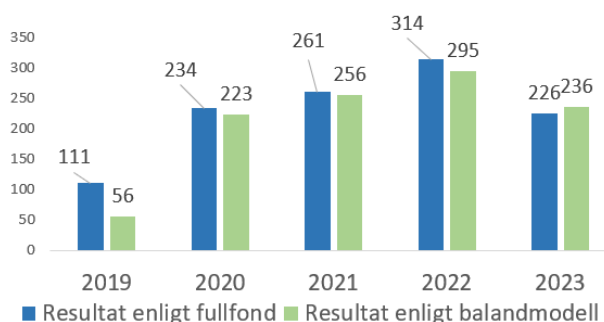
Pensionsutbetalningar inklusive löneskatt för perioden beräknas uppgå till 46 mnkr, varav pensionsutbetalningar intjänade före 1998 beräknas uppgå till 36 mnkr.

Övriga avsättningar beräknas till 136 mnkr vid årets slut.

Pensionsskuld- fullfond och blandmodell - en jämförelse

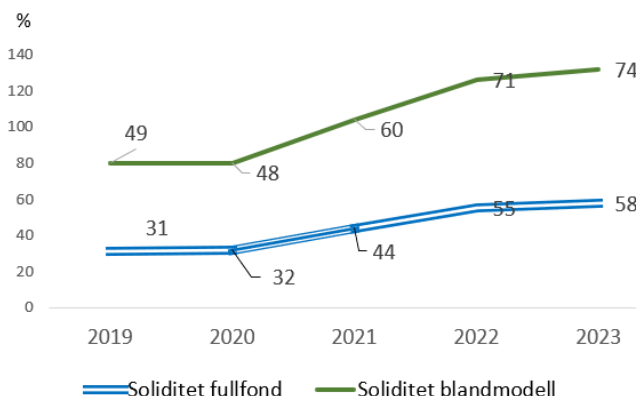
I Härryda kommun redovisas pensionsskulden enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär avsteg från gällande lagstiftning. Syftet är att uppnå en mer rättvisande redovisning. Modellen innebär att pensionsåtagandet redovisas i balansräkningen som en avsättning samt att hela den årliga förändringen bokförs som kostnad. Enligt blandmodellen ska istället pensionsförpliktelser intjänade till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse och utbetalda pensioner via resultaträkningen.

Resultatutveckling, mnkr fullfond och blandmodell

Staplarna ovan visar resultatutveckling enligt fullfond respektive blandmodell. Det är en marginell skillnad i resultatet. De senaste åren fram till 2022 har resultatet enligt fullfundsmodellen varit något högre än i blandmodellen. För prognos 2023 är det omvänt, 10 mnkr bättre omräknat till blandmodellen beroende på den höga pensionsavsättningen till följd av den höga inflationen. Utbetalning av pensioner intjänade till och med 1997 bokförs i resultaträkningen enligt blandmodellen medan motsvarande post enligt fullfundsmodellen hanteras som en amortering i balansräkningen. För 2023 är verksamheternas kostnader 35 mnkr högre i blandmodellen medan de finansiella kostnaderna är 44 mnkr lägre. Detta innebär att resultatet för 2023 enligt blandmodellen är 10 mnkr högre jämfört med fullfundsmodellen.

Soliditetsutveckling, % fullfond och blandmodell

Tabellen ovan, visar utvecklingen av soliditeten enligt fullfonds- respektive blandmodellen. Soliditeten enligt fullfondsmodellen visar en lägre soliditet än blandmodellen. Det beror på att pensionsskulden intjänad till och med 1997 inte ligger med i balansräkningen som en avsättning utan istället utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Effekten av detta är att kommunens egna kapital stärks med motsvarande enligt blandmodellen. Efterhand som utbetalning av pensioner amorteras i balansräkningen kommer soliditeten att stärkas. Långtidsprognosen för pensionsskulden visar att utbetalningarna är högre än kostnaden. I genomsnitt innebär det ett ökat likviditetsbehov på cirka 10 mnkr årligen, vilket kommunfullmäktiges finansiella mål tagit höjd för.

Prognos resultaträkning och balansräkning en jämförelse i mnkr

Resultaträkning 2023, mnkr en jämförelse	Fullfond Blandfond		Balansräkning 2023, mnkr en jämförelse		
	Fullfond	Blandfond		Fullfond	Blandmodell
Verksamhetens intäkter	655,1	655,1	Summa tillgångar	3 452,8	3 452,8
Verksamhetens kostnader	-2 926,4	-2 961,3	Skulder		
Avskrivningar	-130,0	-130,0	Eget kapital	2 010,9	2 554,9
Verksamhetens nettokostnader	-2 401,3	-2 436,2	Avsättningar pensioner	889,7	346,0
Skatteintäkter, bidrag och utjämning	2 674,8	2 674,8	Övriga skulder	552,2	551,9
Finansnetto	-47,4	-2,9	Summa skulder	3 452,8	3 452,8
Årets resultat	226,1	235,7	Panter och ansvarsförbindelser	1 056,0	1 600,0

Ovan redovisas differensen mellan den tillämpade redovisningen och blandmodellen.

Budgetavvikelser drift, investering och exploatering

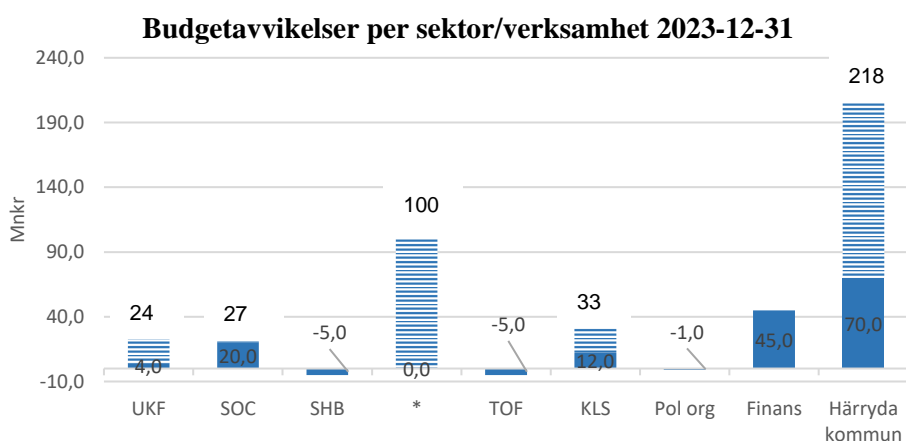
Prognosen pekar mot ett överskott om 226 mnkr, vilket är 218 mnkr bättre än budget. I prognosen ingår slutredovisningar och gatukostnadsersättning. Till och med augusti har tre uppföljningar och ett delårsbokslut inklusive prognos genomförts.

Budgetavvikelser, drift

De största budgetavvikelserna	Mnkr
Vinst exploatering och gatukostnadsersättning	+100
Skatteintäkter, utjämning och slutavräkning	+ 67
Ej använda reserver och tillkommande resurser	+ 48
Ökade pensionskostnader	- 53
Finansiella intäkter	+13
Minskad efterfrågan inom hemtjänst	+12

Budgetavvikelse per nämnd

	Prognos 2023		Budget		Avvikelse
	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto	Netto
Kommunstyrelsen	876,3	671,9	204,4	327,0	122,6
Nämnd för utbildning och kultur	1 698,1	273,1	1 425,0	1 448,7	23,7
Socialnämnd	1 064,7	297,4	767,3	794,7	27,4
Summa nämnder	3 639,1	1 242,4	2 396,6	2 570,4	173,8
Politisk organisation	14,5	0,0	14,5	14,0	-0,5
Verksamhetskostnad/övrigt	38,7	48,5	-9,8	-45,3	-35,5
Summa verksamhetens nettokostnad	3 692,2	1 291,0	2 401,3	2 539,1	137,8
Skatter och finansnetto	95,3	2 722,7	2 627,5	2 547,4	80,1
Summa totalt	3 787,5	4 013,7	226,2	8,3	217,9

*Exploatering och gatukostnadsersättning

■ Exklusive reserver och de extra resurser som tillskotts nämnderna av kommunfullmäktige den 15 december 2022 § 203. ■ Exploatering, gatukostnadsersättning, reserver och extra resurser.

Budgetavvikelser i siffror per sektor och verksamhet redovisas på sidan 37.

Prognos per den 31 december 2023

Prognosen för 2023 pekar mot ett positivt resultat om 226 mnkr vilket innebär ett överskott jämfört med budget om 218 mnkr. I prognosen ingår slutredovisningar och gatukostnadsersättning med 100 mnkr. Ytterligare 48 mnkr förklaras av reserver och de extra resurser som tillskotts nämnderna av kommunfullmäktige den 15 december 2022 § 203 vilka inte beräknas tas i anspråk under året.

Kommunstyrelsen, +123 mnkr (exklusive exploatering, gatukostnadsersättning, KS reserver mm +2 mnkr)

Samhällsbyggnad prognostiserar, exklusive gatukostnadsersättning och exploateringar, ett underskott på 5 mnkr. Det beror delvis på att verksamheten inte når upp till de budgeterade intäktsnivåerna bland annat på grund av rådande konjunkturläge. Verksamheten arbetar med åtgärder och återhållsamhet för att minska underskotten.

Slutredovisning av exploateringsprojekt samt gatukostnadsersättning visar ett överskott om 100 mnkr.

Teknik och förvaltningsstöd prognostiserar inklusive åtgärder en negativ budgetavvikelse om 5,1 mnkr och det beror bland annat av stigande priser för fjärrvärme, vatten och avlopp samt återvinning. Kostnader för skadegörelse har ökat och livsmedelspriserna påverkas av inflationen vilket gör att måltidsverksamheten prognostiserar underskott.

Kommunledning och stödfunktioner visar på ett överskott om 33 mnkr. Av dessa utgörs totalt 21,1 mnkr, från kommunstyrelsens reserv och extra resurser. Även friskvårdsbidrag, kompetensmedel och ej använt medel för Råda Säteri medför överskott.

Nämnd för utbildning och kultur, +24 mnkr (exklusive reserver mm +4 mnkr)

Nämnden prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 23,7 mnkr varav extra resurser som tillskotts nämnden utgör om 13,5 mnkr samt nämndens ofördelade reserv om 6,5 mnkr.

Förskoleverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 16,5 mnkr exklusive tillskott. Den främsta orsaken är minskat barnantal med 160 färre än budgeterat inom samtliga verksamhetsformer. De kommunala förskoleenheterna har 105 färre inskrivna barn än budgeterat vilket motsvarar ett överskott om 9 mnkr. Även pedagogisk omsorg och köpta och sålda platser prognostiserar överskott med anledning av färre barn än budgeterat.

Grundskoleverksamheten prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 17 mnkr om det extra anslaget räknas bort. 30 färre elever totalt inom den kommunala grundskoleverksamheten än budgeterat, vilket bör medföra lägre kostnader med cirka 3,8 mnkr. Enheternas totala underskott uppgår dock till 16,2 mnkr på grund av ökade personalkostnader och särskilda insatser. Även inköpa av digitala verktyg kostar mer än beräknat på grund av prisökningar.

Kultur och fritid prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 9,5 mnkr vid årets slut. Detta förklaras till största del av budgettillskott avseende föreningsbidrag om 5 mnkr och kulturskola 1,5 mnkr som ej kommer att nyttjas under året. Den tillfälliga förstärkningen av föreningsstödet om 2,5 mnkr kommer dock att användas under innevarande år.

Den nya idrottshallen i Mölnlycke fabriker väntas vara tillgänglig först i oktober istället för som budgeterat vid årets början, vilket bidrar till verksamhetens överskott med ungefär 2,2 mnkr.

Verksamheterna arbetar aktivt med enheter inom grundskola och gymnasium som redovisar underskott. Inom grundskola fortsätter arbetet med att anpassa organisationen efter elevantalet. Förskoleverksamheten har under året påbörjat ett projekt tillsammans med bemanningsenheten där organisation och schemaläggning varit i fokus, för att få en mer strategisk personalplanering. Gymnasieverksamheten utökat elevorganisationen inför läsåret 2023/2024.

Socialnämnd +27 mnkr (exklusive reserver mm +20 mnkr)

Socialnämnden prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 27,4 mnkr. Exklusive reserver mm

som inte ska användas redovisas ett överskott på 20 mnkr. Lägre efterfrågande grad inom hemtjänst bidrar till ett överskott om 12 mnkr. Härryda framtid prognostiserar ett överskott om 6,6 mnkr. På grund av att intäkter från Migrationsverket prognostiseras överstiga kommunens kostnader gällande nyanlända och SFI inom vuxenutbildningen. Satsningar på arbetsmarknadsanställningar innebär ett underskott om 2,7 mnkr samtidigt so m enheten för försörjningsstöd visar ett överskott om 3,1 mnkr.

Barn och familj prognostiserar ett underskott om 2,3 mnkr som främst förklaras av ökade konsultkostnader till följd av hög arbetsbelastning och personalomsättning.

En styrgrupp har tillsatts för att arbeta långsiktigt med arbetsmiljö och rekrytering inom barn och familj.

Finansförvaltningen, +45 mnkr

Största positiva avvikelsen visar skatter och bidrag med 67 mnkr. Kostnaden för pensioner prognostiseras öka med 127 mnkr jämfört med 2022 och det beror dels på ett nytt pensionsavtal med ökade avsättningar men framförallt på hög inflation, vilket innebär en negativ budgetavvikelse med 53 mnkr. Den höjda räntan har påverkat de finansiella intäkter- och kostnaderna positivt eftersom kommunen inte längre har några lån. Likviditeten är mycket god vilket gör att ränteintäkterna ökar Även ränteintäkter från bolagen har ökat då bolagen lånar av kommunen. Sammantaget bidrar det till en budgetavvikelse med 13 mnkr.

Sammanställning över skatteintäkter, utjämning och bidrag

Skatteunderlagsprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) visar på ett överskott och det beror dels på positiva slutavräkningar för 2022 och 2023 (30 mnkr) men också på att skatteunderlaget har utvecklats mer positivt 2023 än den prognos som från april 2022 som budgeten är baserad på.

Skatteintäkter, utjämning och bidrag

Verksamhet, tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Skatter och inkomstutjämning	-2 438 295	-2 424 502	13 793	-2 250 364
Slutavräkningar	-29 772	0	29 772	-57 636
Regleringsbidrag	-92 767	-62 093	30 674	-107 155
Övrig utjämning	-113 972	-121 210	-7 238	-131 273
Nettokostnad	-2 674 805	-2 607 805	67 000	-2 546 427

Delårsbokslut per den 31 augusti 2023 jämförelse med prognosen

Delårsbokslutet redovisar ett positivt resultat på 149,4 mnkr, vilket är i linje med vad som kan förväntas utifrån prognosen för året.

Den positiva helårsprognosen för skatteintäkter är lite lägre än vad delårsavvikelsen indikerar. Detta beror på att slutavräkningen för 2022, som är positiv, är bokförd i sin helhet det första delåret. Däremot är delårsavvikelsen för pensionskostnader mer negativ i augusti än helårsprognosen. Det förklaras av att merkostnaden för uppräknig av skulden på grund av att högre inflation bokförs i sin helhet det första delåret. Skulden blir lägre efter att anställda tagit ut sin semester under sommaren. Det medför en kostnadsminskning på 56 mnkr i delåret.

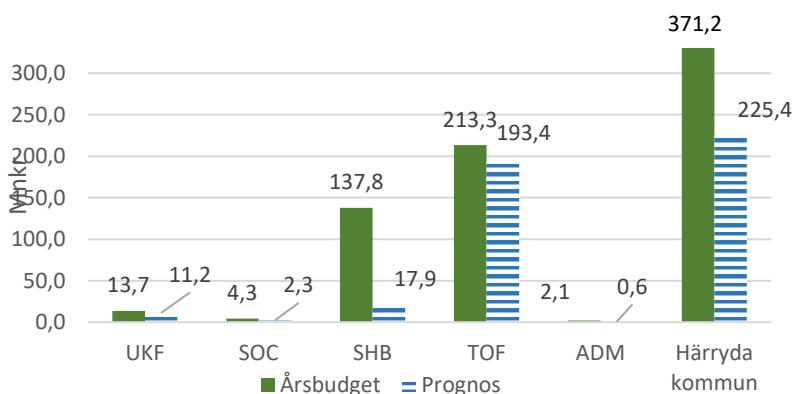
Överskott för slutredovisade exploateringsprojekt samt gatukostnadsersättning om 100 mnkr är inte med delårsresultatet vilket skiljer sig från föregående delår då hela slutredovisningen gjordes även i delåret. En återkommande post som stärker resultatet per delår är skulden för semester- och ferielöner till kommunens anställda.

Delårsavvikelsen inom UKF visar ett överskott om 14,9 mnkr, och årsprognosen pekar på att överskottet kommer att öka till 23,7 mnkr. Intäkterna för sålda platser på gymnasiet väntas öka och kostnaderna inom förskolan minska som en effekt av färre barn under hösten. Kostnaderna för läromedelsinköp kommer att bidra till ökade kostnader under hösten för såväl grundskoleverksamheten som för gymnasieverksamheten.

Inom socialtjänsten visar delårsavvikelsen ett överskott om 16,4 mnkr och helårsprognosen pekar på ett överskott om 27,4 mnkr. Förbättringen beror framförallt på att sommarmånaderna inom kommunens egna boenden enligt SoL och LSS samt hemtjänst generellt sätt är mer kostnadsdrivande än resterande del av året.

Budgetavvikelser, investering

Investering per sektor 2023-12-31

Investeringarna beräknas att vid årets slut uppgå till 225 mnkr vilket innebär ett sammanlagt överskott om 146 mnkr. Budgeten uppgår till 371 mnkr. Samhällsbyggnad redovisar överskott på 120 mnkr och sektorn för teknik och förvaltningsstöd redovisar ett överskott på 20 mnkr. Avvikelserna förklaras främst av tidsförskjutningar. Avvikelser avseende Mölnlycke fabriker och dagvattenparken i Mölnlycke uppgår till sammantaget 58 mnkr. Kommunfullmäktige har godkänt investeringsnivå om maximalt 300 mnkr i budgetbeslutet. Det innebär att sektorernas prognos ligger inom ramen för godkända nivåer.

Exploatering av mark och bostäder och gatukostnadsersättning

Vid delåret finns 16 exploateringsprojekt för bostäder och 8 exploateringsprojekt för verksamheter som pågår. Löpande inkomster och utgifter för pågående exploateringsprojekt redovisas och bokförs i balansräkningen som en tillgång eller skuld. Del- och slutredovisningar av vinst och förlust i varje projekt bokförs i resultatet för året.

Projekt med högst försäljning av exploateringsfastigheter under året är för verksamhetsområden Bårhults företagspark och för bostadsmark Idrottsgatan i Mölnlycke. Projekt med högst utbyggnadsvolym och högre personalintensitet under året är Magasinsvägen i Landvetter södra. Utbyggnad av allmän plats i den exploatörsdrivna detaljplanen Björöd Alberts väg utförs av kommunen, men finansieras av exploitören. Elva projekt del- eller slutredovisas under året med en samlad vinst om 100 mnkr, varav Idrottsgatan står för 79 mnkr inklusive gatukostnadsersättningar. En sammanställning av projekten redovisas i kommunstyrelsens verksamhetsberättelse.

Under 2022 slutredovisades Airport city etapp 4 med ett överskott om 177 mnkr. Det finns kvarstående utgifter och inkomster i projektet som bokats upp och som kommer att avräknas vartefter de inkommer.

Sedan 2021 redovisas gatukostnadsersättningar i sin helhet det år anläggningen aktiveras, medan kostnaden bokförs och aktiveras som en investering. För Idrottsgatan i Mölnlycke beräknas gatukostnadsersättningar om ca 15 mnkr att redovisas.

Väsentliga personalförhållanden

Arbetet med att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke har fortsatt under våren. Det personalpolitiska programmet (PPP) är en grundpelare i det arbetet och ska medverka till att Härryda kommun ska vara en bra arbetsgivare. Programmet beskriver de förhållningssätt som ska genomsyra organisationen. Det är uppbyggt kring tre grundperspektiv; medarbetarskap, ledarskap samt kommunikation och samverkan.

Från 2023 är kompetensförsörjning ett av Härryda kommuns gemensamma prioriterade områden. En välfungerande kompetensförsörjning är avgörande för hur Härryda kommun möter dagens och framtidens behov av kompetens. Vi behöver arbeta aktivt, strategiskt och operativt med att skapa bästa möjliga förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera service och stöd med god kvalitet till de som bor, verkar och vistas i vår kommun. Viktiga delar som ingår i arbetet är bland annat personalförsörjning, kompetensutveckling och ledarskapsförsörjning.

Arbetsgivaren har skapat en styrgrupp och en förvaltningsövergripande arbetsgrupp för att arbeta med de övergripande frågorna gällande kompetensförsörjning. Under våren genomfördes två undersökningar inom ramen för kompetensförsörjningsarbetet, dels varför medarbetare väljer att arbeta i Härryda kommun och dels varför medarbetare väljer att arbeta deltid.

I arbetet med arbetsgivarvarumärket har det även tagits fram ett nytt kommungemensamt grafiskt uttryck för rekrytering. Syftet med det nya manéret är att skapa en tydlig och enhetlig bild av Härryda kommun som arbetsgivare och det kommer användas i olika typer av rekryteringsmaterial, t.ex. annonsering och material vid mässor.

Arbetsgivaren arbetar med strategisk personalplanering och för att minska andelen timanställda. Främst pågår detta arbete inom Förskoleverksamheten och verksamheterna Funktionsstöd samt Vård och omsorg. Planerad och oplanerad frånvaro, så långt det är möjligt, ska täckas av ordinarie personal. Då behövs samarbete och samplanering är ett sätt att strukturera upp samarbetet. En förutsättning för samplanering är ökad grundbemanning, vilket i sin tur ska medföra minskad andel timanställda i verksamheten.

Sjukfrånvaron för månadsavlönade första halvåret 2023 var 7,7 procent, vilket innebär att frånvaron minskat med 0,9 procentenheter jämfört med motsvarande period föregående år. Korttidsfrånvaron, dag 1-14 var 3,4 procent och den längre frånvaron, mer än 14 dagar var 4,4 procent. Sjukfrånvaron för kvinnor var 8,7 procent och för män 4 procent.

Kommunen arbetar både proaktivt, exempelvis med stöd av personalfunktionen, företagshälsovården och hälsoinspiratörerna, och reaktivt med rehabilitering i samverkan med företagshälsovården, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Kommunens arbetsmiljöspecialister/OSA-teamet fokuserar på chefshandledning, grupputveckling och stödsamtal.

	2023	2022	2023	2022	2021	2020
Antal anställda	Prognos	Utfall	31-aug	31-aug	31-aug	31-aug
Antalet tillsvidareanställda	2 910	2 853	2936	2841	2 842	2 841
Antalet visstidsanställda med månadslön	340	339	238	276	298	218
Andel kvinnor i procent	80	80	80	80	81	81

Upplysning om redovisningsprinciper

Härryda kommun tillämpar god redovisningssed och följer i allt väsentligt lagen om kommunal redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har tillämpats i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

I den kommunala koncernen ingår bolag där kommunen har en ägarandel på minst 20 procent. Enligt rkr r16 har kommunen skyldighet att upprätta sammanställda räkenskaper om kommunens andel av de kommunala koncernföretagens omsättning är fem procent eller mer av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Eller om kommunens andel av de kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till fem procent eller mer av kommunens balansomslutning. De företag som omfattas är Förbo, Härryda Energi, från och med 2018 Landvetter Södra Utveckling AB och från och med 2021 Härryda Vatten och Avfall. De sammanställda räkenskaperna för kommunkoncernen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Härryda kommuns bokförda värden på aktier i dotterbolagen har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital. Endast Härryda kommuns ägda andel av dotterbolagens intäcks- och kostnadsposter respektive tillgångs- och skuldposter ingår i sammanställningen. Interna transaktioner av väsentlig betydelse har eliminerats.

Kommunen

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet reducerad med avskrivningar. För att aktiveras som investering ska anläggningstillgången ha en livslängd på minst tre år och ett anskaffningsvärde på över 20 tkr. Avskrivningar och internränta bokförs den månad investeringen aktiveras. Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Linjär avskrivning tillämpas i enlighet med den beräknade ekonomiska livslängd som anges i tabellen nedan. Inköp av datorer redovisas som korttidsinventarier och kostnadsförs direkt i samband med anskaffningen. Komponentindelning tillämpas från och med 2016 på kommunens fastigheter som är anskaffade från och med 2005. Från och med 2018 tillämpas komponenthantering inom mark och anläggning och från 2019 hanteras komponentavskrivning inom gator och vägar. Det innebär att rkr r4 följs.

Avskrivningstider

Mark och del av väg	0 år
Verksamhetsfastigheter och kulturbyggnader	5-60 år
Publika fastigheter	5-70 år
Affärsfastigheter	20-50 år
Maskiner, inventarier och It-utrustning (exkl datorer)	3-10 år
Bilar och övriga transportmedel	5-10 år
Immateriella anläggningar	5 år
Konstnärlig utsmyckning	50 år

Exploateringstillgångar

Byggklar mark klassificeras som omsättningstillgång och värdet ingår markinköp och övriga tidigare nedlagda utgifter. Ränta påförs årligen exploateringsverksamheten. När exploateringsprojekten del- och slutredovisas bokförs kostnader och intäkter på resultaträkningen. Detta sker när inkomster och förväntade utgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt enligt rkr r2, det vill säga när det inte finns några framtida åtaganden. Enligt rkr:s vägledning för markexploatering ska kostnaderna redovisas vid samma tidpunkt som försäljningen, det vill säga tomt för tomt. Kommunen följer vägledningen när kostnaderna för framtida åtaganden kan beräknas med tillräckligt hög säkerhet. I praktiken kan det innebära avsteg från att varje enskild tomtförsäljning resultatförs. Ekonomisk effekt är att vinst eller förlust för ett område/projekt inte alltid bokförs löpande efterhand som tomter säljs. Det kan också

innebära större resultatsvängningar enstaka år, vilket påverkar balansräkningen. Kommunen arbetar kontinuerligt med att utveckla exploateringsredovisningen.

Redovisning av skatteintäkter, utjämnning och generell bidrag

Redovisning och periodisering av skatteintäkter sker i enlighet med rkr r2. Det innebär att årets bokslut innehåller definitiv slutavräkning för 2022 och en preliminär slutavräkning för 2023 enligt prognos från Sveriges kommuner och landsting. Den kommunala fastighetsavgiften periodiseras till det år intäkten hänför sig.

Övriga intäkter

Från och med 2021 hanteras investerings- och gatukostnadsersättning enligt rkr r2. Enligt byte av redovisningsprincip justerades 2021 retroaktivt gatukostnadsersättningar om 14 mnkr mot eget kapital. I delåret 2022 har 20 mnkr redovisats direkt i resultaträkningen. Offentliga anslutningsavgifter intäktförs i samma takt som avskrivningar görs på de investeringar som anslutningsavgifterna bidragit till att finansiera. Nästkommande års periodiserade anslutningsavgifter bokförs som en kortfristig skuld, resterande års skuld klassificeras som en långfristig skuld. Exploateringsbidrag om 82,3 mnkr har betalats ut 2018 med 30,2 mnkr och 2020 med 52 mnkr. Bidraget avser ett område vid Mölnlycke fabriker. Sammanlagt uppgår bidraget i avtalet till 82,3 mnkr. Bidragen har bokförts i resultaträkningen, vilket följer rådet.

Pensioner

I Härryda kommun redovisas pensionsskulden enligt fullfundsmodellen. Syftet är att uppnå en mer rättvisande redovisning. Kommunen har därmed en högre ambition än lagstiftaren. Fullfundsmodellen innebär att hela pensionsåtagandet, dvs pensioner intjänade både före och efter 1998, redovisas i balansräkningen som en avsättning samt att hela den årliga förändringen bokförs som kostnad. Löneskatten ingår i pensionsskulden. Kommunen använder beräkningsmodellen rips 21. Ränta och basbeloppsuppräknings redovisas som finansiell kostnad. Den del av den avgiftsbestämda ålderspensionen avseende 2023 som inte betalats in under året bokas upp som kortfristig skuld i 2023 års bokslut. Tecknade avtal enligt Alternativ kap-kl och löneväxling till pension redovisas som pensionsförsäkringsavgifter för enskilda arbetstagare. Kommunens pensionsskuld inkluderar även förtroendevalda som inte ingår i den ordinarie pensionsskultsberäkningen. Ingen del av pensionsavsättningen har försäkrats bort.

Öppet för externa transaktioner

Kommunens redovisning har varit öppen för externa transaktioner till den 31 augusti 2023. Därefter har kostnader och intäkter överstigande 100 tkr hänförs till perioden.

Leasing

Kommunen har inte klassificerat några hyresavtal som finansiella leasingavtal utan de avtal som finns redovisas som operationella. 90 procent av kommunens använda lokaler ägs av kommunen och resterande hyrs externt, huvudsakligen på korta avtal. Kommunen betraktar därmed inte dessa avtal som finansiella leasingavtal.

Ingen jämförelsestörande post och ingen ändring av redovisningsprincip under 2023

2021 redovisades engångskostnad för pensionsavsättning om 28 mnkr till följd av förlängd livslängdsfaktor som jämförelsestörande. Under 2021 förekommer byte av redovisningsprincip avseende periodisering av intäkter. Från och med 2021 periodiseras inte gatukostnadsersättningar investeringsbidrag och liknande från privata företag utan intäktförs direkt i resultaträkningen enligt rkr r2. Justering har gjorts retroaktivt från 2014 och intäkten har bokförts mot eget kapital. Historiska nyckeltal har setts över och soliditeten har ändrats 2018 från 28 till 29 procent. I övrigt förekommer inga effekter på den aktuella rapportperioden av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår.

Koncernen

RESULTATRÄKNING

miljoner kronor	Prognos	Bokslut	Delårsbokslut per den 31/8	
	2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	1 148,2	1280,2	688,1	905,8
Verksamhetens kostnader	-3 235,3	-3 217,0	-2 071,2	-2 043,6
Avskrivningar	-230,4	-218,4	-149,8	-140,3
Verksamhetens nettokostnader	-2 317,5	-2 155,1	-1 532,8	-1 278,0
Skatteintäkter	2 384,1	2 263,4	1 592,2	1 511,0
Generella statsbidrag och utjämning	290,7	305,3	206,1	191,0
Verksamhetens resultat	357,3	413,6	265,5	424,0
Finansiella intäkter	11,3	6,3	11,0	5,2
Finansiella kostnader	-119,8	-41,3	-98,1	-31,6
Resultat efter finansiella poster	248,8	378,6	178,4	397,6
Resultat	248,8	378,6	178,4	397,6

KASSAFLÖDESRAPPORT

miljoner kronor	Bokslut	Delårsbokslut per den 31/8	
	2022	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	378,6	178,4	397,7
Justering för av- och nedskrivningar	218,4	149,8	140,3
Justering för, utdelning mm	0,0	0,0	0,0
Justering för gjorda avsättningar	151,0	86,2	96,9
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	120,0	3,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	748,0	534,4	638,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-25,4	-1,2	11,9
Ökning/minskning tomtmark till försäljning	38,1	-137,6	33,7
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-185,2	-122,6	-332,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	575,6	273,1	350,9
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	-0,1
Investering i materiella anläggningstillgångar	-527,0	-213,6	-315,7
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	0,0	5,2	9,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	3,6	4,2	3,0
Försäljning/investering av finansiella anläggningstillgångar	-11,1	3,9	-3,6
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-534,4	-200,3	-306,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån	14,7	113,8	10,3
Amortering av skuld	-146,8	-100,7	-4,7
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	0,0	-15,6	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-132,1	-2,5	5,6
Årets kassaflöde	-91,0	70,3	-66,3
Likvida medel vid årets början	404,4	313,4	404,4
Likvida medel vid periodens slut	313,4	383,6	453,9

Koncernen

BALANSRÄKNING

miljoner kronor	Prognos	Bokslut	Delårsbokslut per den 31/8	
	2023	2022	2023	2022
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar	0,3	0,4	0,3	0,4
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	4 229,1	4 495,2	4 067,9	3 929,5
Maskiner och inventarier	1 459,8	899,0	1 390,6	1 320,5
Finansiella anläggningstillgångar	54,9	51,7	54,9	43,7
Summa anläggningstillgångar	5 744,1	5 446,3	5 513,7	5 294,1
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	0,0	0,0	0,0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Tomtmark för försäljning samt lager	157,8	152,2	289,8	156,6
Fordringar	268,4	299,9	301,1	262,6
Likvida medel	309,4	313,4	383,6	453,9
Summa omsättningstillgångar	735,6	765,5	974,4	873,0
Summa tillgångar	6 479,7	6 211,9	6 488,1	6 167,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	2 776,8	2 528,0	2 706,4	2 547,1
varav årets resultat	248,8	378,6	178,3	397,7
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	971,9	808,6	967,8	869,5
Avsättning skatteskuld och obeskattade reserver	57,0	121,2	58,0	51,8
Övriga avsättning	136,4	147,0	137,2	101,4
Skulder				
Långfristiga skulder	1 940,9	1 793,6	1 927,9	1 931,4
Kortfristiga skulder	596,7	813,5	691,0	665,9
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	6 479,7	6 211,9	6 488,1	6 167,2
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER				
Borgensförbindelser	56,2	56,2	56,2	56,2
Donationsfonder	0,0	0,0	0,0	0,0
Ställda panter	941,2	926,1	941,2	945,2
Övriga ansvarsförbindelser	0,3	0,3	0,3	0,2

Räkenskaper

Kommunen

RESULTATRÄKNING

miljoner kronor	Not	Prognos	Budget	Bokslut	Delårsbokslut per den 31/8	
		2023	2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	1	655,1		789,9	360,5	609,4
Verksamhetens kostnader	2	-2 926,4		-2 909,9	-1 876,0	-1 855,8
Avskrivningar	3	-130,0	-139,3	-127,6	-86,2	-84,5
Verksamhetens nettokostnader		-2 401,3	-2 539,1	-2 247,6	-1 601,7	-1 330,9
Skatteintäkter	4	2 384,1	2 341,1	2 263,4	1 592,2	1 511,0
Generella statsbidrag och utjämning	5	290,7	266,7	305,3	206,1	191,0
Verksamhetens resultat		273,5	68,7	321,1	196,6	371,1
Finansiella intäkter	6	24,3	11,4	18,3	22,0	14,9
Finansiella kostnader	6	-71,7	-71,8	-25,1	-69,2	-22,6
Resultat efter finansiella poster		226,1	8,3	314,3	149,4	363,4
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	7	226,1	8,3	314,3	149,4	363,4

KASSAFLÖDESRAPPORT

miljoner kronor	Not	Bokslut	Delårsbokslut per den 31/8	
		2022	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	13	314,3	149,4	363,4
Justering för av- och nedskrivningar	3	127,6	86,2	84,5
Justering för gjorda avsättningar	14,15	134,6	81,7	95,3
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster				0,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		576,5	317,3	543,2
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	11	9,3	-109,7	-115,5
Ökning/minskning tomtmark till försäljning		35,3	-129,9	30,9
Ökning/minskning kortfristiga skulder	17	-356,4	48,4	-307,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten		264,6	126,1	150,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	8	-152,5	-63,3	-105,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	8	3,6	0,0	3,0
Försäljning/investering av finansiella anläggningstillgångar	10	-11,2	3,9	-3,6
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-160,0	-59,3	-105,9
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	16	8,3	1,2	0,9
Amortering av skuld		-201,0	-0,7	-0,7
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	10	0,0	-7,5	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-192,7	-7,0	0,2
Årets kassaflöde		-88,1	59,8	45,0
Likvida medel vid årets början		395,7	307,6	395,7
Likvida medel vid årets slut		307,6	367,4	440,8

Kommunen

BALANSRÄKNING

miljoner kronor		Prognos	Budget	Bokslut	Delårsbokslut per den 31/8	
	Not	2023	2023	2022	2023	2022
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR						
Immateriella anläggningstillgångar		0,3	0,5	0,4	0,3	0,4
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	9	2 282,6	2 486,4	2 190,5	2 172,8	2 190,2
Maskiner och inventarier	9	109,0		104,3	99,3	101,3
Finansiella anläggningstillgångar	10	220,9	206,1	217,3	220,9	209,7
Summa anläggningstillgångar		2 612,8	2 693,0	2 512,6	2 493,3	2 501,6
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR						
		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR						
Tomtmark för försäljning		150,0	361,6	152,2	282,1	156,6
Fordringar	11	390,0	50,0	285,1	394,7	409,8
Likvida medel	12	300,0	50,0	307,6	367,4	440,8
Summa omsättningsstillgångar		840,0	461,6	744,9	1 044,2	1 007,2
Summa tillgångar		3 452,8	3 154,6	3 257,5	3 537,5	3 508,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	13	2 010,9	1 544,8	1 784,8	1 934,2	1 833,9
varav årets resultat		226,1	8,3	314,3	149,4	363,4
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14	889,7	833,4	805,8	897,4	812,1
Övriga avsättningar	15	136,4	8,3	147,0	137,2	101,4
Skulder						
Långfristiga skulder	16,18	53,1	175,7	53,1	53,6	246,0
Kortfristiga skulder	17,18	362,7	592,4	466,8	515,2	515,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		3 452,8	3 154,6	3 257,5	3 537,5	3 508,8
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER						
Borgensförbindelser	19	1 056,2		1 056,2	1 056,2	1 056,8
Donationsfonder		0,0		0,0	0,0	0,0
Ställda panter		0,0		0,0	0,0	0,0
Övriga ansvarsförbindelser		0,0		0,0	0,0	0,0

Noter

Kommunen

miljoner kronor

	23-08-31	22-08-31	22-12-31
Not 1 Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter	3,2	3,3	5,4
Taxor och avgifter	69,8	87,7	120,8
Hyror och arrenden	30,8	30,9	47,6
Bidrag	119,8	114,5	183,1
<i>varav bidrag och ersättningar från staten</i>	<i>95,0</i>	<i>91,8</i>	<i>144,4</i>
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	106,3	108,3	156,9
Exploateringsintäkter	30,6	264,8	276,1
Realisationsvinster	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0
Summa	360,5	609,4	789,9
Not 2 Verksamhetens kostnader			
Löner, sociala avgifter, pensionskostnader	-1 256,1	-1 122,4	-1 761,2
Bränsle, energi och vatten	-33,2	-33,3	-58,3
Köp av huvudverksamhet	-298,2	-269,6	-433,3
Lokal- och markhyror	-29,1	-26,6	-40,9
Lämnade bidrag	-33,6	-37,7	-54,0
Medfinansiering Trafikverket	0,0		-128,2
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	-2,2	-3,3
Övriga kostnader	-225,8	-364,0	-430,7
Summa	-1 876,0	-1 855,8	-2 909,9
Not 3 Avskrivningar			
Avskrivningar immateriella tillgångar	-0,1	-0,1	-0,2
Avskrivning byggnader och anläggningar	-70,2	-67,8	-103,0
Avskrivning maskiner och inventarier	-15,9	-16,6	-24,5
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Summa	-86,2	-84,5	-127,6
Not 4 Skatteintäkter			
Preliminär kommunalskatt	1 569,6	1 470,5	2 205,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	14,4	26,9	45,5
Slutavräkningsdifferens föregående år	8,2	13,7	12,2
Summa	1 592,2	1 511,0	2 263,4
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning			
Bidrag från utjämningsystemen och generella statliga bidrag			
Inkomstutjämningsbidrag	55,9	29,8	44,6
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0
Regleringsbidrag	61,8	71,4	107,2
Kostnadsutjämningsbidrag	33,0	37,0	55,4
Bidrag för LSS-utjämning	-3,9	0,0	0,0
Kommunal fastighetsavgift	58,7	55,9	83,6
Generella bidrag från staten	12,4	2,6	23,1
Summa	217,9	196,6	313,8
Avgifter i utjämningsystemen			
Avgift till LSS-utjämningsystemen	-11,8	-5,7	-8,5
Summa	-11,8	-5,7	-8,5
Not 6 Finansiella intäkter och kostnader			
Finansiella intäkter			
Utdelning på aktier och andelar	7,5	11,1	11,1
Räntaintäkter	13,0	1,3	4,8
Försäljning bostadsrätter reavinst	0,0	1,6	1,6
Övriga finansiella intäkter	1,5	0,9	0,8
Summa	22,0	14,9	18,3
Finansiella kostnader			
Räntekostnader	-0,2	-2,1	-2,4
Ränta på pensionsskuld	-68,9	-20,3	-22,5
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,2	-0,2
Summa	-69,2	-22,6	-25,1

Noter

23-08-31 22-08-31 22-12-31

Kommunen

miljoner kronor

Not 7 Jämförelseförande poster

Jämförelseförande poster	0,0	0,0	0,0
Summa	0,0	0,0	0,0

Not 8 Nettoinvesteringar

Bruttoinvesteringar	-63,3	-105,3	-152,5
Investeringsbidrag och investeringsinkomster	1,2	0,9	8,3
Försäljning/Nedskrivning/Utrangering av anläggningstillgångar samt överföring till annat slag av tillgång	0,0	3,0	3,6
Summa	-62,0	-101,5	-140,5

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

Kommunens samtliga leasingavtal klassificeras som operationella eftersom inga väsentliga finansiella leasingavtal finns.

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Anskaffningsvärde	3 754,6	3 666,7	3 702,2
Ackumulerade avskrivningar	-1 581,8	-1 476,5	-1 511,7
Bokfört värde	2 172,8	2 190,2	2 190,5
Avskrivningstider (genomsnittliga)	30 år	30 år	30 år

Maskiner och inventarier

Anskaffningsvärde	244,0	222,2	233,1
Ackumulerade avskrivningar	-144,7	-120,9	-128,8
Bokfört värde	99,3	101,3	104,3
Avskrivningstider (genomsnittliga)	8 år	7 år	8 år

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Redovisat värde vid årets början	2 190,5	2 164,7	2 164,7
Investeringar	52,5	96,3	132,5
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	0,0	-2,2	-4,1
<i>varav redovisat värde av avyttringar HVAAB</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Återförda nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-70,2	-67,8	-103,0
Överföring från eller till annat slag av tillgång	0,0	-0,8	0,4
Övriga förändringar	0,0	0,0	0,0
Redovisat värde vid periodens slut	2 172,8	2 190,2	2 190,5

Maskiner och inventarier

Redovisat värde vid årets början	104,3	108,8	108,8
Investeringar	10,8	9,0	20,0
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
<i>varav redovisat värde av avyttringar HVAAB</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Återförda nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-15,9	-16,6	-24,5
Överföring från eller till annat slag av tillgång	0,0	0,0	0,0
Övriga förändringar	0,0	0,0	0,0
Redovisat värde vid periodens slut	99,3	101,3	104,3

Noter

23-08-31 22-08-31 22-12-31

Kommunen

miljoner kronor

Not 10 Finansiella anläggningstillgångar

Aktier, andelar	62,7	59,0	59,0
Ägartillskott Härryda Vatten och Avfall AB	140,0	140,0	140,0
Ägartillskott Landvetter Södra Utveckling AB	0,7	0,7	0,7
Obligationer, förlagsbevis m.m	0,0	0,0	0,0
Långfristiga fordringar VA- och gatukostnadslån	0,2	0,2	0,2
Övriga långfristiga fordringar	7,6	0,0	7,6
Bostadsrätter	9,8	9,8	9,8
Summa	220,9	209,7	217,3

Aktier Förörternas Bostads AB	8,0	8,0	8,0
Aktier Härryda Energi AB	7,1	7,1	7,1
Aktier Landvetter Södra Utveckling AB	0,2	0,2	0,2
Aktier Härryda Vatten och Avfall AB	10,0	10,0	10,0
Aktier i övriga företag	0,5	0,5	0,5
Summa aktier	25,8	25,8	25,8

Andelar i övriga företag	36,9	33,3	33,3
Summa andelar	36,9	33,3	33,3

Summa aktier och andelar	62,7	59,0	59,0
---------------------------------	-------------	-------------	-------------

Bland andelar redovisas andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening som uppgår till 870 165 kr samt en särskild insats på 25 061 774 kr som inbetalades 2015, sammanlagt 25 931 939 kr.

Kommuninvest ekonomisk förening har dessutom beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 10 359 061 kr för Härryda kommun.

Härryda kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick per 2023-06-30 till 43 549 200 kr.

Not 11 Fordringar

Kundfordringar	15,1	10,1	27,5
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	122,2	123,1	137,4
Diverse kortfristiga fordringar	257,5	276,6	120,1
<i>varav kortfristiga fordringar HEAB, LVSUAB samt HVAAB</i>	<i>165,2</i>	<i>193,6</i>	<i>27,6</i>
Summa	394,7	409,8	285,1

Not 12 Likvida medel

Kassa	0,2	0,3	0,1
Bank	530,4	629,8	328,4
Likviditetsöverskott/underskott HEAB, LVSUAB samt HVAAB	-163,2	-189,3	-20,9
Summa	367,4	440,8	307,6

Kommunen har en checkkredit på 200 mnkr.

Not 13 Eget kapital

Ingående eget kapital vid årets början	1 784,8	1470,5	1 470,5
Periodens resultat	149,4	363,4	0,0
Summa utgående balans	1 934,2	1833,9	1 470,5

Kommunen tillämpar inte Resultatutjämningsreserv

Noter

Kommunen

miljoner kronor

	23-08-31	22-08-31	22-12-31
Not 14 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser inkl löneskatt			
Ansvarsförbindelse intjänad före 1998	554,7	543,7	534,5
Pensionsavsättning intjänad from 1998	342,6	268,4	271,3
Särskilda avtalspensioner enligt överenskommelse	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar för pensioner	897,4	812,1	805,8
Not 15 Övriga avsättningar			
Marksanering, Mölnlycke fabriker	9,0	5,7	18,9
Medfinansiering Trafikverket	128,2	95,7	128,2
Summa	137,2	101,4	147,0
Not 16 Långfristiga skulder			
Lån i banker och kreditinstitut	0,0	200,0	0,0
Investeringsbidrag	46,3	38,7	45,8
Gatukostnadsersättningar	7,3	7,3	7,3
Summa	53,6	246,0	53,1
Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar periodiseras fr o m 2014 linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.			
Not 17 Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,9	153,5	7,2
<i>varav kortfristiga skulder HEAB, LVSUAB samt HVAAB</i>	<i>0,9</i>	<i>0,1</i>	<i>0,8</i>
Leverantörsskulder	51,1	32,9	107,0
Moms och särskilda punktskatter	3,5	0,9	2,2
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	64,2	27,1	26,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	223,2	243,1	275,5
<i>varav semester- och övertidsskuld</i>	<i>48,8</i>	<i>52,5</i>	<i>104,0</i>
<i>varav upplupen pensionskostn, avg.best ålderspension</i>	<i>60,2</i>	<i>43,8</i>	<i>53,5</i>
<i>varav upplupen särskild löneskatt, avg.best ålderspension</i>	<i>60,2</i>	<i>40,1</i>	<i>30,3</i>
Exploateringsverksamhet	171,3	53,9	40,6
Övriga kortfristiga skulder	1,1	4,1	7,7
Summa	515,2	515,5	466,8
Not 18 Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut			
Andel som förfaller inom 1 år	0%	43%	0%
Andel som förfaller inom 1-4 år	0%	57%	0%
Andel som förfaller efter 4 år	0%	0%	0%
Andel lån med rörlig ränta	0%	0%	0%
Andel lån med fast ränta	0%	100%	0%
Genomsnittsränta	0%	0,81%	0%
Periodens amortering	0,0	100,0	450,0
Kreditgivare			
Kommuninvest	0,0	350,0	0,0
Övriga	0,0	0,0	0,0
Summa	0,0	350,0	0,0

Noter

23-08-31 22-08-31 22-12-31

Kommunen

miljoner kronor

Not 19 Borgensförbindelser*

Kommunägda företag

GRYAAB	0,0	0,0	0,0
Härryda Energi AB**	300,0	300,0	300,0
Härryda Vatten och Avfall AB***	700,0	700,0	700,0
Räddningstjänsten Storgöteborg	6,4	7,0	6,4
Renova	0,4	0,4	0,4
Summa Kommunägda företag	1 006,8	1 007,4	1 006,8

Föreningar

Pixbo Tennisklubb	42,4	42,4	42,4
Hindås Tennisklubb	4,2	4,2	4,2
Landvetter tennisklubb	2,8	2,8	2,8
Summa föreningar	49,4	49,4	49,4

Summa borgensförbindelser

1 056,2 1 056,8 1 056,2

*Härryda kommun har i augusti 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2023-06-30 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnde borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Härryda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 597 995 510 714 kronor och totala tillgångar till 587 746 158 227 kr. Kommunens andel av förpliktelseerna uppgick till 1 309 380 840 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 227 297 726 kronor.

**Kommunala borgen uppgår till 300 mnkr varav 210 mnkr nyttjats 2023-08-31 och 210 mnkr nyttjats år 2022.

***Kommunala borgen uppgår till 700 mnkr varav 600 mnkr nyttjats 2023-08-31 och 600 mnkr nyttjats år 2022.

Driftredovisning med budgetavvikelser

Mnkr	Prognos 2023					Bokslut 2022			Delår		
	Budget		Avvikelse			Utfall			2023	2023	2022
	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Avvik	Utfall	Utfall
									Netto	Netto	Netto
KOMMUNSTYRELSEN											
Kommunstyrelsen	876,3	671,9	204,4	327,0	122,6	1 014,9	827,8	187,1	49,3	167,8	30,8
<i>Kommunledning</i>	<i>150,6</i>	<i>10,9</i>	<i>139,7</i>	<i>172,7</i>	<i>33,0</i>	<i>151,1</i>	<i>11,5</i>	<i>139,6</i>	<i>27,9</i>	<i>87,0</i>	<i>84,7</i>
Ledning	46,2	0,4	45,8	75,2	29,4	46,7	0,3	46,4	21,1	29,0	28,6
Ekonomi	22,6	1,0	21,6	21,7	0,1	23,4	1,1	22,3	0,2	14,2	14,1
Personal	39,4	6,5	32,9	36,1	3,2	37,8	6,2	31,6	3,5	20,5	19,6
Utveckling	42,4	3,0	39,4	39,7	0,3	43,2	3,9	39,3	3,1	23,3	22,5
<i>Samhällsbyggnad</i>	<i>155,7</i>	<i>58,8</i>	<i>96,9</i>	<i>91,8</i>	<i>-5,1</i>	<i>167,8</i>	<i>62,7</i>	<i>105,1</i>	<i>1,5</i>	<i>59,5</i>	<i>51,4</i>
Ledning & adm inkl kommun	12,4	0,7	11,7	14,3	2,6	10,8	0,4	10,4	2,0	7,5	6,9
Miljö- och hälsoskydd	10,8	5,8	5,0	4,5	-0,5	9,9	4,6	5,3	-0,1	3,1	2,9
Trafik	97,6	25,0	72,6	72,6	0,0	107,7	29,9	77,7	6,1	42,3	35,0
Mark och exploatering	14,0	7,0	7,0	5,7	-1,3	16,4	8,4	8,1	-1,3	5,0	6,1
Plan och bygglov	20,9	20,3	0,6	-5,3	-5,9	23,0	19,4	3,6	-5,2	1,6	0,5
<i>Slutredovisning exploatering</i>	<i>52,5</i>	<i>137,5</i>	<i>-85,0</i>	<i>0,0</i>	<i>85,0</i>	<i>199,6</i>	<i>276,1</i>	<i>-76,5</i>	<i>18,8</i>	<i>-18,8</i>	<i>-104,4</i>
<i>Gatukostnadsersättning</i>	<i>0,0</i>	<i>14,8</i>	<i>-14,8</i>	<i>0,0</i>	<i>14,8</i>	<i>0,0</i>	<i>20,1</i>	<i>-20,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-20,1</i>
<i>Teknik och förvaltningsstöd</i>	<i>517,5</i>	<i>449,9</i>	<i>67,6</i>	<i>62,5</i>	<i>-5,1</i>	<i>496,4</i>	<i>457,4</i>	<i>39,0</i>	<i>1,1</i>	<i>40,1</i>	<i>19,2</i>
Ledning	4,5	0,0	4,5	4,6	0,1	4,4	0,0	4,4	0,0	3,1	2,6
Service	55,0	46,4	8,6	10,1	1,5	54,2	45,5	8,8	-0,5	7,1	7,0
Fastighet	252,4	250,9	1,5	-1,9	-3,4	244,7	232,0	12,8	3,1	-4,4	1,2
Städservice	40,0	38,8	1,2	2,7	1,5	38,4	38,5	-0,1	1,6	0,1	-0,5
Måltidsservice	113,3	102,0	11,3	7,4	-3,9	103,5	102,0	1,5	-2,6	7,4	5,3
IT	43,3	9,8	33,5	31,9	-1,6	43,1	37,8	5,4	-1,2	22,4	0,5
Säkerhet	9,1	2,0	7,0	7,7	0,7	8,0	1,7	6,3	0,7	4,4	3,1
<i>Nämnd för utbildning, kultur och fritid</i>	<i>1 698,1</i>	<i>273,1</i>	<i>1 425,0</i>	<i>1 448,7</i>	<i>23,7</i>	<i>1 597,6</i>	<i>270,0</i>	<i>1 327,5</i>	<i>14,9</i>	<i>952,9</i>	<i>879,6</i>
Ledning	14,6	0,2	14,4	15,3	0,9	22,7	2,1	20,6	0,4	9,8	18,3
Förskola	359,7	55,4	304,3	325,8	21,5	345,0	55,1	290,0	13,8	205,1	196,7
Grundskola	802,5	72,7	729,8	714,8	-15,0	789,2	80,3	708,9	-14,7	492,2	464,5
Gymnasium	341,3	127,3	214,0	212,5	-1,5	318,3	121,9	196,4	2,4	138,9	124,1
Elevhälsa och utveckling	54,7	8,9	45,8	47,6	1,8	0,0	0,0	0,0	-0,6	32,2	0,0
Kultur och fritid	125,3	8,6	116,7	126,2	9,5	122,3	10,6	111,7	9,3	74,7	75,9
Reserv	0,0	0,0	0,0	6,5	6,5				4,3	0,0	0,0
<i>Socialnämnd</i>	<i>1 064,7</i>	<i>297,4</i>	<i>767,3</i>	<i>794,7</i>	<i>27,4</i>	<i>1 114,7</i>	<i>394,6</i>	<i>720,2</i>	<i>16,4</i>	<i>511,9</i>	<i>486,4</i>
Ledning	61,1	15,4	45,6	48,7	3,1	59,4	16,2	43,2	1,3	31,2	29,8
Vård och omsorg	221,1	181,3	39,8	38,2	-1,6	290,0	252,7	37,3	-6,9	32,2	28,2
Hälsa och bistånd	418,3	38,7	379,6	392,9	13,3	375,5	40,8	334,7	10,1	251,0	222,1
Funktionsstöd	168,5	18,4	150,1	152,9	2,8	206,3	33,6	172,7	-0,5	102,1	114,0
Härryda framtid	97,2	37,1	60,0	66,6	6,6	98,7	40,0	58,6	9,0	35,3	43,3
Barn och familj	98,5	6,4	92,2	89,9	-2,3	84,8	11,3	73,5	-0,4	60,2	48,9
SUMMA NÄMNER	0,0	0,0	0,0	5,5	5,5	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	0,0
Summa nämnder	3 639,1	1 242,4	2 396,6	2 570,4	173,8	3 727,1	1 492,5	2 234,7	80,6	1 632,6	1 396,8
<i>Landvetter Södra</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>2,8</i>	<i>2,8</i>	<i>0,0</i>			
<i>Politisk organisation</i>	<i>14,5</i>	<i>0,0</i>	<i>14,5</i>	<i>14,0</i>	<i>-0,5</i>	<i>16,8</i>	<i>1,0</i>	<i>15,8</i>	<i>-0,6</i>	<i>10,0</i>	<i>9,1</i>
<i>Verksamhetskostnad/övrigt</i>	<i>38,7</i>	<i>48,5</i>	<i>-9,8</i>	<i>-45,3</i>	<i>-35,5</i>	<i>-9,0</i>	<i>-6,1</i>	<i>-2,9</i>	<i>28,0</i>	<i>-53,3</i>	<i>-78,4</i>
Summa verksamhetens nettok	3 692,2	1 291,0	2 401,3	2 539,1	137,8	3 737,7	1 490,2	2 247,6	108,0	1 589,4	1 327,5
Interna poster och omföring	-659,5	-659,5	0,0	0,0	0,0	-700,2	-700,2	0,0	0,0		
<i>Skatter och utjämning</i>	<i>23,6</i>	<i>2 698,4</i>	<i>2 674,8</i>	<i>2 607,8</i>	<i>67,0</i>	<i>8,5</i>	<i>2 577,2</i>	<i>2 568,7</i>	<i>47,4</i>	<i>1 786,0</i>	<i>1 700,2</i>
<i>Finansnetto</i>	<i>71,7</i>	<i>24,3</i>	<i>-47,4</i>	<i>-60,4</i>	<i>13,1</i>	<i>25,1</i>	<i>18,3</i>	<i>-6,8</i>	<i>-6,9</i>	<i>-47,2</i>	<i>-9,4</i>
Summa enligt resultaträkning	3 128,1	3 354,2	226,1	8,3	217,8	3 071,2	3 385,4	314,3	148,5	149,4	363,4

Investeringsredovisning med budgetavvikelser

Nämnd	Sektor, tkr	Budget 2023	Utfall 2023 tom aug	Prognos 2023 Utgift	Prognos 2023 Inkomst	Prognos 2023 netto	Budget-avvikelse
KS	Kommunledning	2 146	0	579	0	579	1 567
	Samhällsbyggnad	137 848	1 416	19 145	1 247	17 898	119 950
	Teknik och förvaltningsstöd	213 324	55 940	193 451	0	193 451	19 873
Total		353 318	57 355	213 175	1 247	211 928	141 390
UKFN	Utbildning, kultur och fritid	13 664	3 422	11 164	0	11 164	2 500
Total		13 664	3 422	11 164	0	11 164	2 500
SOCN	Socialtjänst	4 317	1 251	2 317	0	2 317	2 000
Total		4 317	1 251	2 317	0	2 317	2 000
SUMMA TOTALT		371 299	62 028	226 656	1 247	225 409	145 890

I verksamhetsberättelsen finns sammanställning på projektnivå.

Dotterbolag Härryda Energi AB (HEAB)

HEAB är ett helägt bolag som har till uppgift att distribuera ledningsbunden energi inom kommunens område. Uppdraget tillåter även att tillhandahålla elförsäljning vilket sker i dotterbolaget Härryda Energi Elhandel AB.

	Prognos		
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Delår 31/8-23
Intäkter, mnkr	148,5	150,2	103,4
Kostnader, mnkr	124,3	118,1	80,9
Resultat före bokslutsdisposition, mnkr	24,2	32,0	17,6
Tillgångarnas värde	587,6	551,4	575,9
Investering, mnkr	48,5	51,0	35,8
Soliditet, procent	41,8	41,8	41,8
Ägarandel, procent	100,0	100,0	100,0
Antal årsarbetare	39,0	38,0	39
Sjukfrånvaro, procent	2,81	3,8	2,81

Finansiell analys

Resultatet för årets första åtta månader blev 17,6 mnkr, vilket är 5 mnkr bättre än budget. Anledningen till goda resultatet lägre löpande kostnader i jämförelse med budget under perioden. Prognosen för helåret visar ett resultat på 19,4 mnkr före bokslutsdispositioner vilket är 5,7 mnkr högre än budget. Budgetavvikelsen beror främst på högre intäkter för nyanslutningar än budgeterat samt lägre kostnader för nätförluster och regionnät. Prognosen indikerar att bolaget kommer investera 48,5 mnkr under 2023, vilket är i nivå med årets budget. Ombyggnationen av mottagarstationen i Hindås är bolagets enskilt

Landvetter Södra Utveckling AB (LSUAB)

Bolagets övergripande syfte är att planera och förverkliga en ny hållbar stad inom kommunen, kallad Landvetter Södra. Etableringen av Landvetter Södra är av central betydelse för kommunens långsiktiga utveckling. Den nya hållbara staden ska rymma minst 25 000 invånare.

	Prognos		
	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Delår 31/8-23
Intäkter, mnkr	7,0	6,5	5,4
Kostnader, mnkr	7,0	6,5	4,7
Resultat före bokslutsdisposition, mnkr	0,0	0,0	0,6
Tillgångarnas värde	2,0	2,4	1,6
Investering, mnkr	0,0	0,0	0,0
Soliditet, procent	45,0	37,0	57,0
Ägarandel, procent	100	100	100
Antal årsarbetare*	2	3	3

*Inhyrda från Härryda kommun, VD och projektledare

Finansiell analys

Resultatet till och med augusti landar på 0,6 mnkr. Totala kostnader uppgår till 4,7 mnkr och är fördelat på marknadsföring, kommunikation, fysisk utveckling och administrativa kostnader. Processkostnader ingår även här men dessa vidarefaktureras i sin helhet till konsortiet. Bolaget har ingen anställd personal och har köpt tjänster för ledning, marknad och administration av kommunen om totalt 2,2 mnkr. Arbete med detaljplaner och strukturplan för en första fas för cirka 10 000 invånare pågår i samverkan med konsortieföretag och Härryda kommun.

Härryda Vatten och Avfall AB (HVAAB)

Bolaget övergripande syfte är att med beprövad teknik och optimalt resursutnyttjande svara för vatten- och avfallsverksamhet enligt lagen om allmänna vattentjänster, och utöva kommunens ansvar för avfallshantering enligt miljöbalken.

	Prognos Bokslut 2023	Bokslut 2022	Delår 31/8-23
Intäkter, mnkr	154,0	134,4	98,4
Kostnader, mnkr	154,0	130,0	98,4
Resultat före bokslutsdisposition, mnkr	0,0	4,4	0,0
Tillgångarnas värda	1209,1	1 050,1	1149,4
Investering, mnkr	181,5	219,8	86,5
Soliditet, procent	12	14	13
Ägarandel, procent	100	100	100
Antal årsarbetare	34	29	34
Sjukfrånvaro, procent	2,5	2,0	2,7

Finansiell analys

Före resultatjustering redovisar bolaget ett underskott per den 31 augusti om 1,8 mnkr. Underskottet beror främst på att anläggningsavgifter, som debiteras nya kunder vid byggnation av nya bostäder och övriga fastigheter, inte inkommit enligt plan. Även räntekostnader har ökat mer än budgeterat. Bolaget har ett åtagande och påbörjar utbyggnad av VA-anläggningen före exploatörer betalar anläggningsavgifter, vilket ökar VA-kollektivets belåningsgrad och räntekänslighet. Prognos före resultatjustering är ett underskott om 6,9 mnkr, vilket belastar respektive verksamhets resultatfond. Vid delår och bokslut redovisas ackumulerade överskott som skuld till respektive kollektiv vilket innebär ett nollresultat samt att soliditet minskar till 12% vid årets slut.

Bruttoinvesteringarna prognostiseras uppgå till 182 mnkr. Det största projektet som pågår är byggnation av nytt Vattenverk i Hindås där entreprenaden förväntas vara färdig under 2023. Andra större pågående projekt är utbyggnad av VA i Wendelstrand och Björrod, båda inom exploatörsdrivna detaljplaner.

Förbo AB

Bolaget ägs av Härryda (42,0 %), Kungälv (9,0%) och Lerums (21,4 %) kommun samt Mölndals stad (27,6%). Bolaget ska främja ägarkommunernas bostadsförsörjning. Verksamheten ska bedrivas affärsmässigt och med möjlighet till boendeinflytande, förenat med ett etisk, miljömässigt och socialt ansvarstagande. I stort sett hela beståndet är bostäder och specialbostäder.

	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Delår 31/8-23
Intäkter, mnkr	604,0	617,0	406,5
Kostnader, mnkr	574,0	486,0	356,7
Resultat före bokslutsdisposition, mnkr	30,0	131,0	49,9
Tillgångarnas värda	3 724	3 712,1	3 716,1
Investering, mnkr	147	245,8	66,7
Soliditet, procent	33,9	33,6	34,4
Ägarandel, procent	42,0	42,0	42,0
Antal årsarbetare		69	68,2
Sjukfrånvaro, procent		4,5	4,9

Finansiell analys

Resultat efter finansiella poster uppgick till 50 mnkr för perioden. I verksamhetsplanen uppgick resultat efter finansiella poster till 32 mnkr. Hyresförhandlingen innebar en höjning med 4,8 procent från 1 februari. Hyresnivån för bostadslägenheter uppgick i genomsnitt till 1 299 kr per kvm. Låneportföljen har en genomsnittlig räntebindning på 2,6 år och 53 procent en räntebindning på kortare tid än ett år. Snitträntan i portföljen uppgår till 3,1 procent. Likvida medel och outnyttjade checkkrediter uppgick per 2023-08-31 till 116 mnkr. Under perioden har fastighetsunderhåll motsvarande 61 mnkr utförts och 6 mnkr har investerats i nyproduktion. Prognosen för året uppgår till 30 mnkr före bokslutsdispositioner mm.

Uppföljning av finanspolicy

Kommunens finanspolicy anger att förvaltningen tertialvis skall lämna rapport till kommunstyrelsen avseende medelsförvaltningen för koncernen. Härryda kommun, Härryda Energi AB (HEAB) och Härryda Vatten och Avfall AB (HVAAB) har ett gemensamt företagskonto, vilket innebär att man kan använda likviditeten inom hela koncernen. Kontot administreras av kommunen och har en sammanlagd kredit på 200 mkr gentemot banken. Denna kredit är outnyttjad.

Kommunen har i delårsbokslutet 2023 ingen långfristig skuld hos Kommuninvest eller andra kreditinstitut då dessa amorterades under 2022.

Kommunen har gått i borgen för HEAB:s långfristiga sammanlagda upplåning på 210 mkr, samt för HVAAB:s lån på 600 mnkr. Utöver långfristiga lån utnyttjar HVAAB en intern kredit inom koncernkontot för att finansiera den pågående utbyggnaden av VA-nätet. Vid behov nyttjar även HEAB denna möjlighet.

Koncernen har 810 mnkr i långfristig upplåning med en snittränta på 1,98%. Under perioden 2023-01-01—2023-08-31 har finanspolicyn följts. Förvaltningen ser inget skäl till att avvikelser skall uppstå under resten av året på koncernnivå.

Finansieringsrisker koncernen

Koncernen har en längre kapitalbindning än vad finanspolicyn anger som lägsta nivå, samtidigt som samtliga lån kan betalas tillbaka inom 15 år.

Övrigt

Samtliga lån i koncernen är upptagna hos Kommuninvest och enbart i svensk valuta. Inga finansiella instrument har använts.

Begreppsförklaring

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom som kommunen stadigvarande innehar, exempelvis värdepapper, fastigheter och anläggningar.

Avskrivningar

Avskrivning innebär att det bokförda värdet av en anläggningstillgång minskas. De sker enligt planmässig värdeminskning till följd av ålder och förslitning.

Avsättningar

Avsättningar är en ekonomisk förpliktelse vars belopp eller förfallotidpunkt inte är helt bestämd.

Balanskrav

Kommunsektorns balanskrav innebär att kommuner och landsting ska upprätta budgeten för nästa kalenderår så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Balansräkningen

Visar den ekonomiska ställningen vid årets slut fördelad på tillgångar och skulder.

Driftredovisning

Redovisar utfallet av kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året jämfört med budget.

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder, det vill säga den del som finansierats av egna resultat.

Kassaflödesanalys

Beskriver hur årets drift-, investerings- och låneverk-samhet påverkar rörelsekapitalet.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, huvudsakligen räntor.

Investeringsredovisningen

Beskriver hur investeringsutgifter under året fördelat sig på olika sektorer, jämfört med budget.

Komponentredovisning

Avskrivningstiden för en anläggningstillgång ska spegla hur tillgångars värde och/eller servicepotential successivt förbrukas. För betydande komponenter måste skillnader i förbrukning och nyttjandeperioder beaktas. Det innebär exempelvis att en fastighet delas upp i flera betydande komponenter, exempel fastighetens stomme, med olika avskrivningstider.

Koncernredovisning

En koncernredovisning är en redovisning för ett moderföretag (i detta fall Härryda kommun) och dess dotter-företag sammanställs som om dessa vore en enda ekonomisk enhet. De koncerninterna transaktionerna mellan tas bort. En koncernredovisning innehåller en förvaltningsberättelse, en balansräkning, en resultaträkning, en kassaflödesanalys samt noter.

Kortfristiga skulder

Lån och övriga skulder med en löptid på ett år eller kortare.

Likviditet

Beskriver betalningsberedskapen på kort sikt, exempelvis kassa och bankmedel.

Långfristiga skulder

Lån och övriga skulder med löptid längre än ett år.

Nettoinvestering

Investeringsutgifter minus investeringsinkomster.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav är omsättningstillgångar, till exempel likvida medel och kortfristiga fordringar.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter som ska belasta det år de tillhör.

Resultaträkningen

En sammanfattning av årets kostnader och intäkter och visar årets resultat.

Skatteintäktsutveckling

Utveckling av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Självfinansieringsgraden Visar hur mycket av årets investeringar som finansieras med egna medel.

Soliditeten

Soliditeten är eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna. Avspeglar kommunens finansiella styrka på lång sikt.

